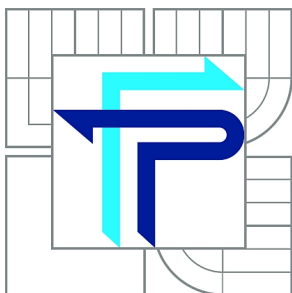

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV FINANCÍ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF FINANCES

HODNOCENÍ FINANČNÍ SITUACE PODNIKU A NÁVRHY NA JEJÍ ZLEPŠENÍ

EVALUATION OF THE FINANCIAL SITUATION OF A COMPANY AND PROPOSALS FOR ITS
IMPROVEMENT

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

IVETA VANĚČKOVÁ

VEDOUcí PRÁCE

SUPERVISOR

doc. Ing. VOJTĚCH BARTOŠ, Ph.D.

BRNO 2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Vaněčková Iveta

Daňové poradenství (6202R006)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává bakalářskou práci s názvem:

Hodnocení finanční situace podniku a návrhy na její zlepšení

v anglickém jazyce:

Evaluation of the Financial Situation of a Company and Proposals for its Improvement

Pokyny pro vypracování:

Úvod

Cíle práce, metody a postupy zpracování

Teoretická východiska práce

Analýza současného stavu

Vlastní návrhy řešení

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Seznam odborné literatury:

DLUHOŠOVÁ, D. Finanční řízení a rozhodování podniku. 2. upravené vyd. Praha: Ekopress, 2008. 192 s. ISBN 978-80-86929-44-6.

GRASSEOVÁ, M. a kol. Analýza podniku v rukou manažera. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2010. 325 s. ISBN 978-80-251-2621-9.

KISLINGEROVÁ, E. a kol. Manažerské finance. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. 811 s. ISBN 978-80-7400-194-9.

KNÁPKOVÁ, A., D. PAVELKOVÁ a K. ŠTEKER. Finanční analýza. 2. rozšířené vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 240 s. ISBN 978-80-247-4456-8.

SCHOLLEOVÁ, H. Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. 256 s. ISBN 978-80-247-2424-9.

SEDLÁČEK, J. Účetní data v rukou manažera. 2. vyd. Brno: Computer Press, 2001. 212 s. ISBN 80-7226-562-8.

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2013/2014.

L.S.

prof. Ing. Mária Režňáková, CSc.
Ředitel ústavu

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
Děkan fakulty

V Brně, dne 26.05.2014

Abstrakt

Tato bakalářská práce je zaměřena na posouzení finanční situace společnosti STROJÍRNA OSLAVANY, spol. s r. o. v letech 2009 až 2013. K hodnocení jsou použity ukazatele a metody finanční analýzy. Na základě výsledků analýzy a zjištěných informací o firmě jsou navržena možná nápravná opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Všechna tato navržená opatření by měla vést ke zlepšení finanční situace firmy a zajistit tak její další rozvoj.

Abstract

This bachelor's thesis is focused on an evaluation of the financial situation of the company STROJÍRNA OSLAVANY, spol. s r. o. during the years 2009 to 2013. The indicators and methods of financial analysis are used for the assessment. Based on the results of the analysis and findings of the information about the company, possible suggestions are designed for corrective actions to eliminate the found deficiencies. All of the proposed corrective measures should lead to an improvement of the company's financial situation and ensure the company's further development.

Klíčová slova

Finanční analýza, analýza absolutních, rozdílových a poměrových ukazatelů, rentabilita, likvidita, aktivita, zadluženost, rozvaha, výkaz zisků a ztrát, Altmanův index, index IN05.

Key words

Financial analysis, absolute analysis, differential and relational indicators, profitability, liquidity, activity, indebtedness, balance sheet, profit and loss account, Altman's Index, Index IN05.

Bibliografické citace bakalářské práce

VANĚČKOVÁ, I. *Hodnocení finanční situace podniku a návrhy na její zlepšení*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2014. 83 s. Vedoucí bakalářské práce doc. Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Hodnocení finanční situace podniku a návrhy na její zlepšení zpracovala samostatně. Prohlašuji, že použité citace jsou úplné a neporušila jsem autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně, dne 20. května 2014

.....

podpis

Poděkování

Ráda bych tímto poděkovala svému vedoucímu bakalářské práce panu doc. Ing. Vojtěchu Bartošovi, Ph.D. za odborné vedení, připomínky a pomoc při zpracování této bakalářské práce.

Dále také děkuji jednatelům STROJÍRNY OSLAVANY, spol. s r. o. panu JUDr. Zdeňku Vaněčkovi a panu Ing. Slavomíru Kudláčkovi za možnost zpracovat moji diplomovou práci v této společnosti a za poskytnutí potřebných dokumentů a informací.

Obsah

ÚVOD.....	11
1 CÍLE PRÁCE A METODY ZPRACOVÁNÍ.....	12
1.1 Charakteristika společnosti	13
1.1.1 Základní údaje o společnosti.....	13
1.1.2 Historie STROJÍRNY OSLAVANY, spol. s r.o.	13
1.1.3 Organizační struktura.....	14
1.1.4 Předmět podnikání	16
1.1.5 Trhy společnosti.....	18
1.1.6 Informační systém používaný ve firmě	18
1.2 Základní strategická analýza firmy	19
1.2.1 Porterova analýza.....	19
1.2.2 SWOT analýza.....	21
2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA.....	23
2.1 Historie vzniku finanční analýzy	23
2.2 Finanční analýza.....	23
2.3 Uživatelé finanční analýzy	24
2.4 Potřebné zdroje informací a dat pro finanční analýzu	24
2.4.1 Účetní výkazy	24
2.4.2 Rozvaha	25
2.4.3 Výkaz zisku a ztráty.....	25
2.4.4 Cash flow	26
2.4.5 Příloha účetní uzávěrky	27
2.5 Metody finanční analýzy.....	27
2.5.1 Fundamentální analýza	27
2.5.2 Technická analýza.....	28
2.5.3 Metody elementární technické analýzy	28

2.5.4	Vyšší metody finanční analýzy	29
2.6	Absolutní ukazatele finanční analýzy	30
2.6.1	Horizontální analýza	30
2.6.2	Vertikální analýza	31
2.7	Rozdílové ukazatele finanční analýzy	31
2.8	Poměrové ukazatele finanční analýzy	32
2.8.1	Ukazatele rentability	32
2.8.2	Ukazatele likvidity	33
2.8.3	Ukazatele aktivity	34
2.8.4	Ukazatele zadluženosti	35
2.8.5	Ukazatele provozní činnosti	36
2.9	Analýza soustav ukazatelů	37
2.9.1	Pyramidové soustavy	37
2.9.2	Účelové výběry ukazatelů	38
3	ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU	41
3.1	Analýza absolutních ukazatelů	41
3.1.1	Horizontální analýza rozvahy	41
3.1.2	Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty	46
3.1.3	Vertikální analýza rozvahy	48
3.2	Analýza rozdílových ukazatelů	53
3.3	Analýza poměrových ukazatelů	54
3.3.1	Ukazatele rentability	55
3.3.2	Ukazatele likvidity	56
3.3.3	Ukazatele aktivity	58
3.3.4	Ukazatele zadluženosti	61
3.3.5	Provozní ukazatele	62

3.4	Analýza soustav ukazatelů	65
3.4.1	Altmanův index.....	65
3.4.2	Index IN05	67
3.5	Souhrnné hodnocení finanční situace podniku	70
4	NÁVRHY A DOPORUČENÍ NA ZLEPŠENÍ FINANČNÍ SITUACE SPOLEČNOSTI.....	74
	ZÁVĚR	77
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	78
	INTERNETOVÉ ZDROJE.....	79
	SEZNAM TABULEK	80
	SEZNAM GRAFŮ	81
	SEZNAM PŘÍLOH.....	83

ÚVOD

Myslím, že každé podnikání je velice náročná činnost, a proto, pokud chce mít podnikatel úspěšnou firmu, měl by se zajímat také o její finanční zdraví. Jednou z možností, jak získat souhrnné informace o současném stavu firmy, je vypracování finanční analýzy a její následné vyhodnocení. Analýzu je důležité vypracovat za delší časové období, aby bylo možné analyzovat a porovnat případné odchylky ve finanční výkonnosti společnosti. Výsledek analýzy může pak být použit jako výchozí bod pro budoucí řízení firmy, k eliminování možných nedostatků a rizik a k udržení její finanční stability.

V této práci se budu zabývat zhodnocením finanční situace firmy STROJÍRNA OSLAVANY, spol. s r. o. Tuto firmu jsem si vybrala proto, že jsem v ní absolvovala odbornou praxi a i nadále využívám možnost příležitostně zde pracovat v rámci různých brigád a získávat tímto způsobem další praktické poznatky. S firmou mám jenom dobré zkušenosti. Její vedení vytváří zaměstnancům co nejlepší podmínky pro práci a podporuje jejich pozitivní myšlení. Tento zvolený přístup se vrací v podobě jejich ochoty, loajality a aktivity při plnění pracovních úkolů. Tyto aspekty se plně projevíly i při zpracování mé bakalářské práce. Vedení i zaměstnanci byli velice vstřícní a ochotní mi pomoci a poskytnout potřebné dokumenty a informace o firmě.

Práce má čtyři části. První z nich obsahuje vytyčené cíle práce, použité metody k dosažení cílů, charakteristiku firmy, Porterovu analýzu a SWOT analýzu. Ve druhé části jsou popsána teoretická východiska k zpracování finanční analýzy. Třetí část je zaměřena na analýzu firmy a v poslední čtvrté části jsou uvedena opatření ke zlepšení ekonomické situace společnosti STROJÍRNA OSLAVANY, spol. s r. o.

1 CÍLE PRÁCE A METODY ZPRACOVÁNÍ

Hlavním cílem mé bakalářské práce je provést komplexní finanční analýzu společnosti STROJÍRNA OSLAVANY, spol. s r. o. od roku 2009 do roku 2013 a navrhnout opatření jednak k eliminaci zjištěných nedostatků a rizik, ale také k dalšímu zlepšení finanční a ekonomické situace.

Všechna navržená opatření by měla v konečném důsledku přispět k dalšímu rozvoji společnosti, upevnění její pozice na trhu a zvýšení konkurenceschopnosti.

K dosažení cílů jsem použila následující metody:

- **pozorování** (sledování činnosti ve zkoumané společnosti)
- **srovnávání** (použiji při zhodnocování výsledků a k vytvoření si vlastního úsudku, při konečném rozhodování)
- **analýza** (pomocí analýzy si utvořím celkový přehled o jednotlivých vypočtených ukazatelích)
- **syntéza** (pomocí syntézy spojím jednotlivé výsledky v celek)
- **indukce a dedukce** (následujícími metodami odvodím závěr na danou společnost, na základě získaných výsledků)

Při zpracování práce jsem vycházela z těchto podkladů. Jednak z dostupné odborné literatury, dále jsem čerpala potřebná data z účetních výkazů STROJÍRNY OSLAVANY, spol. s r. o., a také mi byly společností poskytnuty k prostudování tyto další uvedené materiály. (Zprávy auditora o ověření účetní závěrky, výroční zprávy, ekonomické směrnice, organizační směrnice a další vnitropodnikové předpisy společnosti).

1.1 Charakteristika společnosti

1.1.1 Základní údaje o společnosti

Název firmy:	STROJÍRNA OSLAVANY, spol. s r. o.
Sídlo firmy:	Padochovská 31, 664 12 Oslavany, ČR
Firma zapsána:	30. srpna 1993 do obchodního rejstříku vedeného u Krajského soudu v Brně, oddíl C, vložka 12194
IČO:	49444531
DIČ:	CZ49444531
Základní kapitál:	16 000 000,- Kč
Hlavní činnosti:	kovoobrábění, výroba hydraulických tlumičů pro kolejová vozidla, výroba nástrojů a nářadí
Právní forma:	společnost s ručením omezeným
Statutární orgán:	2 jednatele
Počet zaměstnanců:	160

1.1.2 Historie STROJÍRNY OSLAVANY, spol. s r.o.

Základy pro vznik společnosti STROJÍRNA OSLAVANY, spol. s r. o. byly položeny již v roce 1973 významným českým strojírenským podnikem První brněnská strojírna. Kořeny tohoto podniku ovšem sahají mnohem hlouběji. První brněnská strojírna, jako rodinný podnik, byla založena již v roce 1814. V roce 1872 změnila právní formu na akciovou společnost, zabývající se výrobou energetického zařízení. V roce 1946 byl tento podnik zestátněn a následně se stal součástí koncernového podniku Škoda Plzeň až do roku 1990, kdy se znovu stal samostatným státním podnikem.

Ten byl však ještě v roce 1990 zrušen a všechn jeho majetek byl použit k založení nové společnosti První brněnská strojírna Brno, a. s., jejímž jediným akcionářem byl stát. Součástí akciové společnosti První brněnské strojírnny Brno, a. s., byla divize Oslavany, ze které privatizací v roce 1993 vznikla nová soukromá firma STROJÍRNA OSLAVANY, spol. s r. o., která se vydala svojí vlastní cestou.

K rychlému rozvoji společnosti v posledních letech významně přispěla realizace dotačních projektů EU v operačních programech OPPI a ROP. ST-OS podala v letech 2009-2013 celkem 12 projektů. Z toho 2 projekty byly zamítnuty, 6 projektů již bylo realizováno a 4 projekty jsou v realizaci. Částečně z poskytnutých dotačních a částečně také z vlastních finančních prostředků v celkovém objemu cca 170 mil. Kč firma zrekonstruovala potřebné kancelářské a výrobní prostory, pořídila část nového strojního vybavení, nové HW a SW vybavení, investovala do vývoje a výzkumu svých výrobků a také nemalou část získaných prostředků použila k rozvoji svých zaměstnanců. Investice do majetku a do profesního vzdělávání zaměstnanců jistě významně přispěly k tomu, že společnost má v současnosti velmi významné a stabilní postavení na tuzemském trhu a postupně rozšiřuje a upevňuje svoji pozici i na zahraničních trzích.

1.1.3 Organizační struktura

Od roku 2001 má společnost divizní uspořádání a je přímo řízena dvěma jednatelem. Nejvyšším orgánem společnosti je valná hromada. Je tvořena 5 společníky. Mezi její hlavní kompetence nad rámec obchodního zákoníku patří zejména rozhodování o zrušení společnosti, o veškerých změnách, týkajících se společenské smlouvy, rozhodování o změně obchodního jména nebo právní formy a schvalování převodu obchodního podílu.

Společníci:

- JUDr. Zdeněk Vaněček
- Ing. Ivo Šrámek
- Ing. Zdeněk Vévoda
- Ing. Milan Vaněček
- Ing. Slavomír Kudláček

Statutárním orgánem společnosti jsou jednatelé s rozdělenými kompetencemi a odpovědností za vnitřní řízení společnosti. Mají oprávnění jednat jménem společnosti ve všech věcech samostatně.

Jednatelé:

- JUDr. Zdeněk Vaněček
- Ing. Slavomír Kudláček

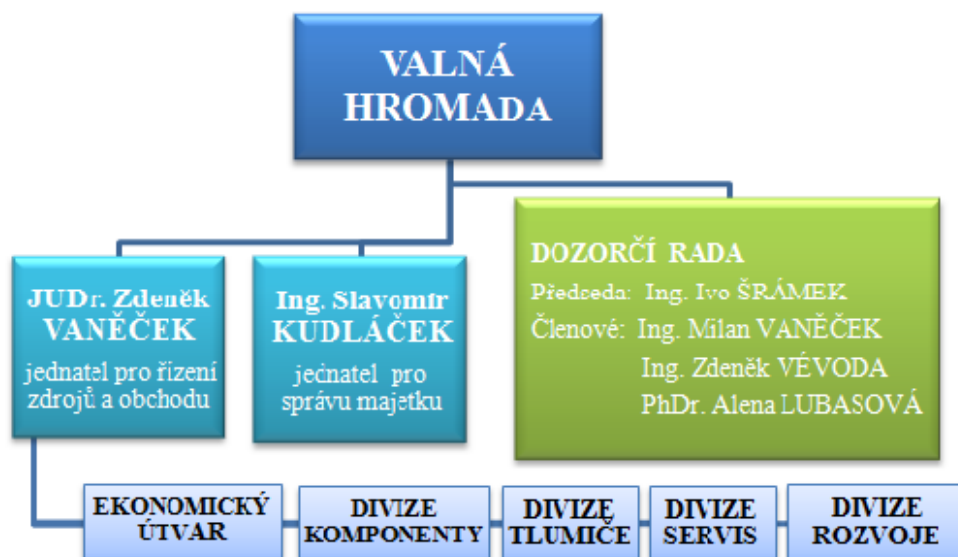
Na základě rozhodnutí společníků byla od 1. ledna 2013 ustavena jako kontrolní orgán – dozorčí rada. Ta dohlíží na činnost jednatelů a společnosti. Její členové jsou oprávněni nahlížet do všech dokladů a záznamů, týkajících se činnosti společnosti, kontrolují řádné vedení účetních zápisů, a zda je uskutečňována podnikatelská činnost v souladu s právními předpisy a stanovami. Dále dozorčí rada přezkoumává účetní závěrky a návrh na rozdělení zisku nebo úhradu ztráty a předkládá své vyjádření valné hromadě.

Dozorčí rada:Předseda dozorčí rady:

- Ing. Ivo Šrámek

Členové dozorčí rady:

- Ing. Zdeněk Vévoda
- Ing. Milan Vaněček
- PhDr. Alena Lubasová Ph.D.

Obrázek č. 1: Organizační struktura

(Zdroj: Výroční zpráva společnosti za rok 2013)

Tabulka č. 1: Průměrný počet zaměstnanců za roky 2009-2013

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Zaměstnanci (průměr)				
2009	2010	2011	2012	2013
125,44	122,57	146,5	161,6	167,7

1.1.4 Předmět podnikání

- výroba, obchod a služby
- obráběčství
- truhlářství, podlahářství
- zámečnictví, nástrojařství
- zednictví
- vodoinstalatérství, topenářství
- hostinská činnost

Stěžejní činností společnosti je výroba hydraulických tlumičů pro kolejová vozidla, která započala již v roce 1983 a díky nepřetržitému konstrukčnímu vývoji a zlepšování v oblasti servisních služeb se prosadila i v silném konkurenčním prostředí. Z vlastního vývoje, postaveného na požadavcích zákazníků, vznikly základní typové řady tlumičů (řada H8, P110, P8, P80, R110), včetně velkého množství modifikací v jednotlivých řadách. Nabídka vyráběných tlumičů je zaměřena na celkové vypružení podvozků kolejových vozidel v železniční dopravě pro tlumení podvozků tažných i přípojných vozů. Dále jsou také produkty ST-OS využity k tlumení tramvají a vozů metra v městské dopravě.

Obrázek č. 2: Hydraulické tlumiče ST-OS

(Zdroj: Internetové stránky společnosti ST-OS)

Firma je držitelem těchto certifikátů, které potvrzují kvalitu vyráběných produktů:

- Certifikát systému managementu kvality dle ISO 9001:2008, udělený BUREAU VERITAS. Funkčnost systému je opakovaně kontrolována formou dozorových auditů.
- Certifikát technické způsobilosti pro výrobu a opravy tlumičů, udělený certifikačním střediskem Českých drah.
- Certifikát odborné způsobilosti pro výrobu a opravy tlumičů, udělený Železniční společností, a. s., Bratislava
- Certifikát způsobilosti pro svařování strojních dílů dle ČSN EN ISO 3834 – 2:2006, udělený TÜV SÜD Czech.
- Certifikát pro svařování dílů dle DIN EN 15082-2

Společnost se také zaměřuje na výrobu strojních součástí pro finální výrobce. Na těchto výrobcích provádějí zejména tyto technologické operace (soustružení, vrtání a frézování). Pro realizaci veškeré produkce jsou využívány nejmodernější výrobní i měřicí technologie. Hlavní technologické vybavení firmy tvoří NC a CNC obráběcí poloautomaty, obráběcí centra MCV 1000, Mazak, Multiplex a Nexus. Kontrolní měření v průběhu výrobního procesu jsou zajišťována na 3D měřicích zařízeních od firmy WENZEL. Firma provádí také 100% kontrolu každého výrobku (tlumiče) na hydraulickém testovacím zařízení INSTRON.

1.1.5 Trhy společnosti

STROJÍRNA OSLAVANY, spol. s r. o. je jak u zákazníků na tuzemském trhu, tak i u zahraničních odběratelů vnímána jako technicky vyspělá, velice flexibilní společnost, která zajišťuje vysokou kvalitativní úroveň výrobků všem svým zákazníkům v celém vyráběném sortimentu. O tom svědčí i postupně rostoucí velikost trhu, na který dodává své výrobky.

Společnost realizuje prodej hydraulických tlumičů na trzích v České republice, Německu, Rakousku, Polsku, Slovensku, Bulharsku, Rumunsku, Norsku, Švédsku, Rusku, na Ukrajině a v ostatních zemích bývalého Sovětského svazu.

Komponenty jsou vyráběny pro odběratele z České republiky, Německa a Ruska.

Z celkového finančního objemu prodeje ST-OS bylo v roce 2013 dodáno 54% produkce společnosti na tuzemský trh a 46% činil přímý export.

1.1.6 Informační systém používaný ve firmě

Společnost používá informační systém HELIOS ORANGE od firmy PC HELP a.s. HELIOS Orange je vyspělý, moderní a stabilní firemní informační a ekonomický systém, který umožňuje ucelené evidování a sledování všech stěžejních ekonomických, obchodních a výrobních firemních procesů. Podporuje legislativní změny a kvalitní výstupy pro řízení firmy. Je přizpůsobivý potřebám organizace a i jednotlivých uživatelů. Firma má informační systém napojený na systém sběru dat čárovým kódem, na docházkový systém, na banky a využívá služeb elektronické pošty a internetu. Informační systém funguje ve firmě od roku 2006 a maximálně vyhovuje potřebám firmy. Je využíván jako podpora k dosažení firemních cílů ve všech klíčových oblastech firmy. Firma však dále provádí jeho drobné úpravy dle individuálních potřeb jednotlivých uživatelů a chce tak dosáhnout jeho maximálního využití k podpoře řízení i všech dílčích firemních procesů.

1.2 Základní strategická analýza firmy

1.2.1 Porterova analýza

Porterova analýza neboli oborová analýza je založena na pětifaktorovém modelu, díky němuž můžeme podrobně prozkoumat okolí firmy. Model vychází z předpokladu, že pozice firmy je určována působením pěti základních činitelů:

- rivalitou firem působících na daném trhu
- vyjednávací silou zákazníků
- vyjednávací silou dodavatelů
- hrozbou vstupu nových konkurentů
- hrozbou substitutů

Rivalita firem působících na trhu

Rivalita firem na trhu v oblasti strojírenské výroby, spočívající v obrábění dílců, je velká. Mnoho firem má stejné špičkové strojní vybavení jako ST-OS. Z tohoto důvodu jsem se proto v této analýze zaměřila jenom na výrobu finálních výrobků firmy ST-OS, hydraulických tlumičů pro kolejová vozidla. I zde je však rivalita na trhu vysoká. Hlavními konkurenty ST-OS jsou firmy GROWAK (Polsko), GEREP (Německo), KONI (Holandsko), ZF Sachs (Německo), MSA (Itálie), KNORIMPEX (ČR).

Podle zjištěných informací od pracovníků ST-OS jsou firmy GEREP, KONI, ZF Sachs, MSA z pohledu jejich velikosti, dosahovaných tržeb, prodejních cen a vyráběného množství hydraulických tlumičů nesrovnatelnou konkurencí. Pokud se tyto firmy rozhodnou proniknout na trhy ST-OS, bude velice těžké jim v tom nějakým způsobem zabránit.

Firma GROWAK je srovnatelná se ST-OS. Tuto firmu je důležité monitorovat a hledat možné potenciální konkurenční výhody.

KNORIMPEX je proti ST-OS malá firma, která nemá tendenci k žádné expanzi.

Vyjednávací síla zákazníků

Vyjednávací síla zákazníka roste, pokud roste jeho podíl na tržbách firmy. Jak v oblasti prodeje obráběných dílců, tak v oblasti prodeje hydraulických tlumičů je firma zaměřena a vázána na specifický okruh konkrétních zákazníků. Z tohoto důvodu je jejich vyjednávací síla vůči ST-OS vysoká. Zákazníci mohou poměrně snadno přejít ke konkurenci, a proto jim firma musí poskytovat komplexní služby, aby si je udržela.

ST-OS dodává své výrobky státním i soukromým firmám. Pro oba druhy zákazníků je důležitá vysoká kvalita, rychlost dodávek, rozsah servisních služeb a v neposlední řadě také nízká cena výrobků.

Dlouhodobě dobré obchodní vztahy se zákazníky, plnění všech jejich individuálních požadavků, výroba i malého množství kusů a rychlost dodávek, to jsou nejdůležitější výhody, kterými se ST-OS alespoň částečně snaží eliminovat jejich vysokou vyjednávací sílu.

Vyjednávací síla dodavatelů

Síla dodavatele ovlivňuje dostupnost a náklady vstupů, potřebných k zajištění výroby a cenové konkurenceschopnosti firmy. Síla většiny dodavatelů vůči ST-OS je velká z důvodu realizovaného výrobního programu společnosti. Například, jako výchozí materiál pro obrábění různých komponentů jsou použity hlavně odlitky, u kterých je velice složité měnit dodavatele (nutná výroba nových forem atd.). Při výrobě tlumičů se zase používají různé specifické materiály ve velmi malém množství, nezajímavém pro dodavatele. (např. chromované tyče, honované trubky atd.)

Hrozba vstupu nových konkurentů

V oblasti prodeje hydraulických tlumičů je hrozba vstupu konkurence na trhy ST-OS vcelku vysoká. Konkurenční firmy se snaží rozšiřovat své pole působnosti za účelem zvýšení produkce. Výhodou firmy ST-OS v konkurenčním boji je dlouhodobá spolupráce s odběrateli, dobré osobní kontakty, rychlá reakce na specifické požadavky zákazníků, výroba i malého množství tlumičů a krátké dodací termíny.

Hrozba substitutů

Hrozba substitutů u výroby dílců pro největšího finálního výrobce firmu INTORG (výrobce elektromagnetických brzd) a i pro druhého největšího finálního výrobce – firmu Juli (výrobce elektromotorů) je malá.

I v oblasti finální produkce ST-OS (výrobce hydraulických tlumičů pro kolejová vozidla) je hrozba substitutů také malá.

Na trhu nejsou zatím žádné produkty, které by dokázaly výše uvedené finální výrobky nahradit.

1.2.2 SWOT analýza

SWOT analýza si klade za cíl odhalit silné a slabé stránky analyzované firmy. Jedná se o spojení původně dvou samostatných analýz. Analýza SW se zabývá vnitřním prostředím firmy. Analýza OT se snaží naleznout možné příležitosti a zároveň odhalit případné hrozby, které přicházejí z vnějšího prostředí firmy. Silné a slabé stránky firmy se určují pomocí vnitropodnikových analýz a různých hodnotících systémů (JAKUBÍKOVÁ, 2013).

V analýze silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb jsem uplatnila všechny získané informace z absolvované praxe a další pracovní činnosti ve ST-OS a zhodnotila současný stav firmy (vnitřní prostředí) a současnou situaci okolí firmy (vnější prostředí). Poznatky o vnitřním prostředí firmy jsem využila ke stanovení silných a slabých stránek a poznatky o vnějším prostředí, získané např. při zpracování oborové analýzy, jsem využila pro hledání a stanovení příležitostí a hrozeb. Díky této metodě jsem komplexně vyhodnotila fungování firmy a našla problémy a nové možnosti jejího růstu.

Interní faktory:

Silné stránky

- dobré jméno společnosti
- kvalita výrobků a komplexnost služeb (doprava, servis)
- schopnost pružně reagovat na požadavky zákazníků

- kvalifikovaní zaměstnanci
- nové strojní vybavení
- potřebné procesní i výrobkové certifikace
- moderní informační systém
- kapitálová síla firmy k financování dalšího rozvoje

Slabé stránky

- chybějící marketingové informace o konkurenci
- vysoké výrobní náklady u některých typových řad tlumičů
- malá unifikace dílců na tlumiče
- rychlost inovace produktů
- neobsazenost části trhu kvalitními obchodními zástupci

Externí faktory:

Příležitosti

- Proniknutí na nové zahraniční trhy s finálními výrobky ST-OS
- Rozšíření výrobního programu pro firmu Liebherr
- Rozšíření výroby komponentů
- Volné výrobní prostory pro další rozvoj firmy
- Snížení nákladů na výrobu tlumičů
- Nové školicí centrum v areálu firmy pro další rozvoj zaměstnanců

Hrozby

- Expanze konkurence na trhy ST-OS
- Neudržení konkurenceschopnosti z důvodu pomalé aplikace nejmodernějších poznatků v oblasti tlumení kolejových vozidel do finálních výrobků ST-OS
- Legislativní změny (zejména v daňové oblasti)

2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

V teoretické části se budu zabývat základními aspekty finanční analýzy, které dále zakomponuji do praktické části. Hlavním cílem v teoretické části práce je podat celkový přehled o používaných ukazatelích a metodách finanční analýzy.

2.1 Historie vzniku finanční analýzy

Prvotní impuls pro vznik finanční analýzy daly Spojené státy, kde vzniklo mnoho teoretických publikací a kde tvůrci aplikovali jednotlivé metody do praxe. Většina přístupných publikací na celosvětovém trhu je výrazně ovlivněna názory, prezentovanými autory z anglosaské oblasti. I samotný pojem „Finanční analýza“ (Financial Analysis) pochází z angličtiny. V Evropě se spíše potkáme s pojmem „bilanční analýza“. *„I když si pod pojmem finanční analýza lze představit rozbor jakékoli ekonomické činnosti, ve které hrají rozhodující roli peníze a čas, vymezilo se postupem času chápání finanční analýzy ve smyslu rozboru finanční situace podniku, popřípadě celého odvětví nebo i celého státu“* (MRKVIČKA, KOLÁŘ, 2006).

2.2 Finanční analýza

Cílem finanční analýzy je kompletní zhodnocení finanční situace podniku. Pomocí finanční analýzy, která je důležitá při stanovení optimální finanční struktury, zjistíme způsob hospodaření podniku. Znalost finančního postavení je pro fungování podniku nezbytná.

Finanční analýza nám podává zpětnou vazbu o tom, jak podnik hospodařil a zda se mu podařilo v jednotlivých oblastech dosáhnout svých cílů nebo nastala situace, kterou neočekával. Finanční analýzou může firma zabránit budoucím problémům.

Výsledky finanční analýzy jsou důležité, jak pro management firmy, tak i pro uživatele, kteří jsou s firmou finančně spjati (KNÁPKOVÁ, PAVELKOVÁ, ŠTEKER, 2013).

2.3 Uživatelé finanční analýzy

Finanční analýza je nezbytným zdrojem finančních informací pro vlastníky, manažery, investory, obchodní partnery, státní i zahraniční instituce, auditory, konkurenty, burzovní makléře i odborné veřejnosti pro jejich další rozhodování a posuzování situace v podniku. Díky finanční analýze mají vlastníci podniku přehled o návratnosti jejich prostředků a ziskovosti vloženého kapitálu. Manažeři využívají finanční analýzu pro krátkodobé i dlouhodobé finanční řízení podniku (KNÁPKOVÁ, PAVELKOVÁ, ŠTEKER, 2013).

2.4 Potřebné zdroje informací a dat pro finanční analýzu

Pro dosažení co nejobjektivnějších výsledků je potřeba získat komplexní vstupní informace a data, která podmiňují úspěšné zpracování finanční analýzy. Mezi základní zdroje informací patří jednotlivé účetní výkazy (KNÁPKOVÁ, PAVELKOVÁ, ŠTEKER, 2013).

2.4.1 Účetní výkazy

Poskytují důležité informace pro celou řadu uživatelů, jsou přehledem o stavu a struktuře majetku, zdrojích krytí a tvorbě a užití výsledku hospodaření a také o peněžních tocích. Jsou základem všech informací pro firemní finanční analýzu i přesto, že jde o veřejně dostupné informace, které firma zveřejňuje nejméně jedenkrát ročně (RŮČKOVÁ, 2011).

„Rozvaha a výkaz zisku a ztráty jsou účetní výkazy, jejichž struktura je závazně stanovena Ministerstvem financí a jsou závaznou součástí účetní závěrky v soustavě podvojného účetnictví“ (RŮČKOVÁ, 2011).

Účetní výkazy můžeme podle účelu, ke kterému slouží, rozdělit do dvou skupin:

- výkazy finančního účetnictví
- výkazy vnitropodnikového účetnictví

Výkazy finančního účetnictví jsou rozhodující součástí účetní závěrky (MRKVIČKA, KOLÁŘ, 2006).

Účetní závěrku tvoří:

- rozvaha
- výkaz zisků a ztrát
- výkaz cash flow
- příloha k účetní závěrce (KNÁPKOVÁ, PAVELKOVÁ, ŠTEKER, 2013)

Řadu cenných informací obsahuje také výroční zpráva. Čerpat informace lze dále ze zpráv vrcholového vedení podniku, z komentářů odborného tisku, z oficiálních ekonomických statistik, z firemních statistik a spousty dalších (KNÁPKOVÁ, PAVELKOVÁ, ŠTEKER, 2013).

2.4.2 Rozvaha

Rozvaha je účetním výkazem, který slouží jako přehled dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku (aktiva) a zdrojů jejich financování (pasiva) zpravidla k poslednímu dni v roce (RŮČKOVÁ, 2011).

Aktiva v rozvaze lze rozlišit na:

- pohledávky za upsaný základní kapitál
- dlouhodobý majetek
- oběžná aktiva
- časové rozlišení (KNÁPKOVÁ, PAVELKOVÁ, ŠTEKER, 2013)

Pasiva v rozvaze lze rozdělit na:

- vlastní kapitál
- cizí zdroje
- časové rozlišení

Platí, že aktiva se rovnají pasivům (KNÁPKOVÁ, PAVELKOVÁ, ŠTEKER, 2013).

2.4.3 Výkaz zisku a ztráty

Stejně jako rozvaha je i výkaz zisku a ztráty rovněž povinnou součástí účetní uzávěrky. Tento výkaz je písemný přehled informací o podnikatelské činnosti podniku a výsledku hospodaření za určité časové období. Výkaz zisku a ztráty nám ukazuje

pohyb výnosů a nákladů, nikoliv pohyb příjmů a výdajů. Výnosy jsou peněžní částky, které podnik získal, nehledě na to, zda je v daném období inkasoval. Náklady jsou také peněžní částky, které podnik vynaložil na získání výnosů i přesto, že k jejich úhradě nemuselo ve sledovaném období dojít.

Dle účelu finanční analýzy diferencujeme různé podoby zisku. V následujícím obrázku jsou zobrazeny nejtýpější formy zisku (KISLINGEROVÁ, 2010).

ZISK
Hospodářský výsledek za účetní období (EAT)
+ daň z příjmů za mimořádnou činnost
+ daň z příjmů za běžnou činnost
<hr/>
= Zisk před zdaněním (EBT)
+ nákladové úroky
<hr/>
= Zisk před úroky a zdaněním (EBIT)
+ odpisy
<hr/>
= Zisk před úroky, odpisy a zdaněním (EBITDA)

Obrázek č. 3: Nejtýpější formy zisku

(Zdroj: KISLINGEROVÁ, 2010)

2.4.4 Cash flow

Sledování cash flow nám pomáhá odstraňovat obsahový i časový nesoulad mezi náklady a výdaji, výnosy a příjmy, ziskem a stavem peněžních prostředků. Zároveň nám pomáhá objasňovat přírůstky a úbytky peněžních prostředků a důvody, proč k nim došlo. „Cash flow je tedy důležitým elementem finančního řízení a finanční analýzy podniku.“ (KNÁPKOVÁ, PAVELKOVÁ, ŠTEKER, 2013).

Výraz cash flow nám udává dva významy:

- provozní cash flow – udává veškeré volné finanční prostředky, které jsou firmě k dispozici
- investiční cash flow – slouží investorovi jako budoucí a odnímatelný výnos, při případném investování do podniku (KISLINGEROVÁ, 2010).

2.4.5 Příloha účetní uzávěrky

Příloha účetní uzávěrky nám poskytuje důležité informace pro zpracování finanční analýzy (KNÁPKOVÁ, PAVELKOVÁ, ŠTEKER, 2013).

Zejména:

- informace o fyzických a právnických osobách, které se podílejí na této účetní jednotce,
- počet zaměstnanců během účetního období a uvedení výše jejich osobních nákladů,
- výši půjček a úvěrů i s uvedením úrokové sazby,
- informace o aplikaci obecných účetních zásad, o použitých účetních metodách, způsobech oceňování a odpisování, jejichž znalost je významná pro posouzení finanční a majetkové situace,
- doplňující informace k rozvaze a výkazu zisku a ztráty (KNÁPKOVÁ, PAVELKOVÁ, ŠTEKER, 2013).

2.5 Metody finanční analýzy

Z obecného hlediska existují dva přístupy k hodnocení hospodářských jevů (SEDLÁČEK 2001).

2.5.1 Fundamentální analýza

Zabývá se rozsáhlými znalostmi a souvislostmi mezi ekonomickými a mimoekonomickými jevy v daném odvětví, dále také závisí na dlouholetých zkušenostech odborníků, jejich odhadech a trendech. Důležitou informací je, že fundamentální analýza zpracovává velké množství kvalitativních údajů (ekonomická, účetní, statistická data, stejně jako politické, historické a demografické faktory) a odvozuje své závěry bez algoritmizovaných postupů (SEDLÁČEK, 2001).

2.5.2 Technická analýza

„Technická analýza používá matematických, statistických a dalších algoritmizovaných metod ke kvantitativnímu zpracování ekonomických dat s následným (kvalitativním) ekonomickým posouzením výsledků“ (SEDLÁČEK, 2001).

Oba přístupy k analýze mají své přívržence i kritiky. Nejlepších výsledků lze zpravidla dosáhnout jejich kombinací (SEDLÁČEK, 2001).

2.5.3 Metody elementární technické analýzy

Tyto metody využívají elementární matematiku, což jsou základní aritmetické operace (SEDLÁČEK, 2001).

Analýza absolutních (stavových i tokových) ukazatelů

- analýza trendů (horizontální analýza)
- procentní rozbor (vertikální analýza)

Analýza rozdílových ukazatelů (fondů finančních prostředků)

Analýza cash flow

Analýza poměrových ukazatelů

- rentability
- aktivity
- zadluženosti a finanční struktury
- likvidity
- kapitálového trhu
- provozní činnosti
- cash flow

Analýza soustav ukazatelů

- pyramidové rozklady
- predikční metody (SEDLÁČEK, 2001)

2.5.4 Vyšší metody finanční analýzy

Jsou metody založené na složitějších matematických postupech a myšlenkách. Tyto metody lze rozdělit do dvou skupin (SEDLÁČEK, 2001).

Matematicko-statistické metody

- bodové a intervalové odhady ukazatelů
- statistické testy odlehlých dat
- empirické distribuční funkce
- korelační koeficienty
- regresní a korelační analýza
- autoregresní modelování
- analýza rozptylu
- faktorová analýza
- diskriminační analýza
- robustní metody (SEDLÁČEK, 2001)

Je třeba zdůraznit, že ačkoliv jsou tyto metody náročnější a mohou postihovat více souvislostí mezi zkoumanými veličinami, není to samo o sobě zárukou větší úspěšnosti zkoumání. Základem úspěchu jsou vždy logické a racionální ekonomické úvahy a rovněž také i potřebná kvalita zkoumaných dat (SEDLÁČEK, 2001).

Nestatistické metody

- matné množiny
- expertní systémy
- gnostická teorie neurčitých dat

Zavádění těchto metod do praxe ve finanční analýze je velmi rychlé, je vedeno zejména snahou získat ze znalosti těchto metod určité výhody na kapitálových trzích (SEDLÁČEK, 2001).

2.6 Absolutní ukazatele finanční analýzy

Při analýze absolutních ukazatelů podnik využívá přímých údajů, obsažených v účetních výkazech. Dále sleduje hodnoty ukazatelů v daném čase, kde se většinou zjišťují také jejich relativní změny (SEDLÁČEK, 2001).

Rozlišujeme dva druhy absolutních ukazatelů:

- horizontální analýza
- vertikální analýza (SEDLÁČEK, 2001).

2.6.1 Horizontální analýza

Horizontální neboli vodorovná analýza sleduje průběh položek účetních výkazů v čase. Hodnotí stabilitu a sílu vývoje. Horizontální analýza se snaží nalézt průběžné odpovědi na otázku: „*Jak se mění příslušná položka v čase?*“ Rozbory jsou zpracovávány meziročně, kde jsou srovnávána dvě po sobě jdoucí období nebo několik účetních období (SCHOLLEOVÁ, 2012).

Při horizontální analýze sledujeme dva základní způsoby:

- relativní růst hodnoty položky rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty, tj. poměrujeme hodnotu v období n k hodnotě v období minulém ($n - 1$); provádíme **podílovou analýzu**

$$\% \text{ změna} = \frac{ukazatel_t - ukazatel_{t-1}}{ukazatel_{t-1}} * 100 \quad (2.1)$$

- absolutní růst hodnoty položky rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty, tj. sledujeme rozdíl položky v období n a $n - 1$; provádíme **rozdílovou analýzu**

$$\text{Absolutní změna} = ukazatel_t - ukazatel_{t-1} \quad (2.2)$$

(SCHOLLEOVÁ, 2012).

2.6.2 Vertikální analýza

Vertikální neboli svislá analýza sleduje proporcionalitu položek účetních výkazů vůči základní veličině, která hledá odpovědi na tyto otázky.

„Mění se při vývoji firmy vzájemné proporce jednotlivých položek?“

„Je struktura majetku, kapitálu i tvorby zisku stabilní nebo dochází k nějakému vývoji?“
(SCHOLLEOVÁ, 2012).

Dalšími cíly vertikální analýzy je určení:

- podílů jednotlivých majetkových složek v aktivech
- podílů jednotlivých zdrojů financování v pasivech
- podílů jednotlivých položek výsledovky na tržbách

Vertikální a horizontální analýza je dále rozšířena o bilanční pravidla, která se musí dodržovat. Patří sem tři základní pravidla (SCHOLLEOVÁ, 2012).

- Zlaté bilanční pravidlo
- Pravidlo vyrovnaní rizika
- Pari pravidlo (SCHOLLEOVÁ, 2012).

2.7 Rozdílové ukazatele finanční analýzy

K nejdůležitějším rozdílovým ukazatelům patří **čistý pracovní kapitál (ČPK)**, neboli provozní kapitál. Je definován jako rozdíl mezi oběžným majetkem a krátkodobými cizími zdroji a má významný vliv na platební schopnost podniku. *„Čistý pracovní kapitál představuje tu část oběžného majetku, která je financována dlouhodobým kapitálem“* (KNÁPKOVÁ, PAVELKOVÁ, ŠTEKER, 2013).

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobá cizí pasiva} \quad (2.3)$$

Čisté pohotové prostředky (ČPP) určují okamžitou likviditu právě splatných krátkodobých závazků. Mezi pohotové peněžní prostředky se zahrnují i krátkodobé cenné papíry a krátkodobé termínované vklady, protože jsou v podmínkách fungujícího

kapitálového trhu rychle přeměnitelné na peníze (KNÁPKOVÁ, PAVELKOVÁ, ŠTEKER, 2013).

$$\check{CPP} = \text{pohotov\acute{e} finan\c{c}n\acute{i} prost\text{r}\acute{e}dky-okam\text{z}it\acute{e} splatn\acute{e} z\acute{a}vazky} \quad (2.4)$$

Čistý peněžně - pohledávkový finanční fond (ČPM) představuje střední cestu mezi oběma zmíněnými rozdílovými ukazateli. Při výpočtu se vylučují z oběžných aktiv zásoby nebo i nelikvidní pohledávky a od takto upravených aktiv se odečtou krátkodobé závazky (SEDLÁČEK, 2001).

$$\check{CPM} = (\text{ob\text{e}\text{ž}n\acute{a} aktiva - z\acute{a}soby) - kr\acute{a}tkodob\acute{e} z\acute{a}vazky} \quad (2.5)$$

2.8 Poměrové ukazatele finanční analýzy

Poměrová analýza ukazuje finanční situaci společnosti v dalších souvislostech tím, že dává do „poměru“ položky vzájemně mezi sebou. Vychází výhradně z údajů ze základních účetních výkazů a její postupy se nejčastěji shrnují do několika skupin ukazatelů (SCHOLLEOVÁ, 2012).

2.8.1 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability, neboli výnosnosti kapitálu, poměřují schopnosti podniku vytvářet nové efekty a následně dosahovat zisku pomocí investovaného kapitálu. Ukazatele rentability poměřují zisk s výší zdrojů, které byly vynaloženy na vytvoření tohoto zisku. Čím větší rentability podnik dosahuje, tím lépe hospodáří se svým kapitálem a majetkem. I tento ukazatel lze rozčlenit do několika kategorií (SCHOLLEOVÁ, 2012).

Rentabilita aktiv (Return on Assets, ROA) měří celkovou výdělečnou schopnost podniku. Poměřuje veškerý zisk podniku s celkovými vloženými prostředky bez ohledu na to, zda byl financován z vlastního či cizího kapitálu. Kde EBIT (*Earnings Before Interest and Tax*) je hrubý zisk před platbou úroků a daní (SCHOLLEOVÁ, 2012).

$$ROA = \frac{EAT}{\text{aktiva}} \quad (2.6)$$

(KISLINGEROVÁ, 2010)

Rentabilita vlastního kapitálu (Return on Equity, ROE) vyjadřuje výnosnost kapitálu, který do podniku vložili majitelé, sleduje, kolik čistého zisku připadá na jednu korunu, investovanou majitelem (SCHOLLEOVÁ, 2012).

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk (EAT)}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2.7)$$

Rentabilita tržeb (Return on Sales, ROS) ukazuje, kolik korun zisku přinesla společnosti jedna koruna tržeb. Poměruje čistý zisk podniku s celkovými tržbami, kde EAT (*Earnings After Tax*) – je čistý zisk po platbě úroků a zdanění (SCHOLLEOVÁ, 2012).

$$ROS = \frac{EAT}{(\text{tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb} + \text{tržby z prodeje zboží})} \quad (2.8)$$

Rentabilita vloženého kapitálu (Return on Investment, ROI), je ukazatelem míry zisku, vyjadřuje účinnost celkového vloženého kapitálu, bez ohledu na strukturu zdrojů (SEDLÁČEK, 2011).

$$ROI = \frac{EBIT}{\text{celkový kapitál}} \quad (2.9)$$

2.8.2 Ukazatele likvidity

Pod pojmem likvidita vnímáme obecnou schopnost podniku dostát svým závazkům, zajistit množství prostředků, nutných k provedení úhrady potřebných plateb. Likvidita je závislá od schopnosti podniku rychle mít k dispozici příjmy ze svých pohledávek, popřípadě od schopnosti prodat své zásoby (DLUHOŠOVÁ, 2010).

Běžná likvidita (Current Ratio) vyjadřuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku. Doporučená hodnota je 1,8 až 2,5 (RŮČKOVÁ, 2011).

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (2.10)$$

Pohotová likvidita (Quick Asset Ratio) - při výpočtu této likvidity se vylučuje nejméně likvidní část z oběžných aktiv, a to zásoby. Jako optimální hodnota je doporučována hodnota mezi 1 až 1,5 (RŮČKOVÁ, 2011).

$$Pohotov\acute{a}\ likvidita = \frac{(ob\acute{e}žn\acute{a}\ okt\acute{i}va - z\acute{a}sob\acute{y})}{kr\acute{a}tkodob\acute{e}\ z\acute{a}vazky} \quad (2.11)$$

Okamžitá likvidita (Cash Position Ratio) poměřuje finanční majetek a krátkodobé závazky. Doporučená hodnota je od 0,2 do 0,5 (RŮČKOVÁ, 2011).

$$Okamžit\acute{a}\ likvidita = \frac{finan\acute{c}n\acute{i}\ majetek}{kr\acute{a}tkodob\acute{e}\ z\acute{a}vazky} \quad (2.12)$$

2.8.3 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity informují o tom, jak je podnik schopen využít majetku. Ukazuje přebytky nebo nedostatky produktivních aktiv. U ukazatelů aktiv se můžeme setkat se dvěma typy.

- s počtem obrátů – informují o počtu obrátek za určité období, to znamená, kolikrát převyšují roční tržby hodnotu položky, jejíž obratovost počítáme.
- s dobou obratu – vyjadřují průměrnou dobu trvání jedné obrátky majetku (SCHOLLEOVÁ, 2012).

Obrat aktiv (Total Assets Turnover Ratio) - komplexní ukazatel, který udává, kolikrát se celková aktiva obrátí za rok. Doporučená hodnota je 1,6 – 3 (SCHOLLEOVÁ, 2012).

$$Obrat\ aktiv = \frac{tržby}{aktiva} \quad (2.13)$$

Obrat stálých aktiv (Fixed Assets Turnover Ratio) - informuje nás o využití stálých aktiv. Udává, kolikrát se dlouhodobý hmotný majetek obrátí v tržbách za jeden rok. Hodnoty obratu stálých aktiv by měly být větší jak u ukazatele obratu celkových aktiv. (KISLINGEROVÁ, 2010).

$$Obrat\ stálých\ aktiv = \frac{tržby}{stálá\ aktiva} \quad (2.14)$$

Obrat zásob (Inventory Turnover Ratio) - udává, kolikrát za rok se přemění zásoby v ostatní formy oběžného majetku až po prodej hotových výrobků a opětovný nákup zásob (SEDLÁČEK, 2001).

$$\text{Obrat zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}} \quad (2.15)$$

Doba obratu zásob (Inventory Turnover) – udává průměrný počet dnů, kdy jsou zásoby v podniku vázány až do fáze jejich spotřeby nebo do fáze prodeje (KISLINGEROVÁ, 2010).

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\frac{\text{tržby}}{360}} \text{ (dny)} \quad (2.16)$$

Doba splatnosti pohledávek (Average Collection Period) - je počet dnů, které firma čeká, než dostane peníze za prodané výrobky nebo služby. Po dobu od předání výrobků poskytuje firma svým odběratelům obchodní úvěr (SCHOLLEOVÁ, 2012).

$$\text{Doba splatnosti pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\frac{\text{tržby}}{360}} \text{ (dny)} \quad (2.17)$$

Doba splatnosti krátkodobých závazků (Creditors Payment Period) - ukazatel udává počet dnů, po které firma od svých dodavatelů využívá bezplatný obchodní úvěr. Je dobré srovnávat doby splatnosti pohledávek a závazků z obchodního styku (SCHOLLEOVÁ, 2012).

$$\text{Doba splatnosti krátkodobých závazků} = \frac{\text{krátkodobé závazky}}{\frac{\text{tržby}}{360}} \text{ (dny)} \quad (2.18)$$

2.8.4 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti vyjadřují míru financování podniku, jak z vlastních, tak i z cizích zdrojů. Při analýze zadluženosti je dobré vědět, jak velký je majetek, který má firma pořízený na leasing. Aktiva získaná leasingem se objevují pouze jako náklad ve výkazu zisku a ztráty. V takovém případě se přesně nedozvíme, jak je podnik zadlužený (SCHOLLEOVÁ, 2012).

Celková zadluženost (Total Debt to Total Assets) - tím, že zapojíme do financování podniku cizí zdroje, snížíme náklady, které vyjadřujeme pomocí WACC. Zadluženost ovlivňují čtyři faktory: daně, riziko, typ aktiv, finanční volnost podniku (SEDLÁČEK, 2001).

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} (\%) \quad (2.19)$$

Koeficient samofinancování (Equity Ratio) - vyjadřuje poměr, kterým financují akcionáři aktiva společnosti. Koeficient samofinancování je velmi důležitý pro celkové hodnocení finanční situace podniku. (RŮČKOVÁ, 2011)

$$\text{Koeficient samofinancování} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} (\%) \quad (2.20)$$

Koeficient zadluženosti (Debt to Equity Ratio) - sleduje míru, s jakou je podnik zadlužený. Koeficient zadluženosti má exponenciální růst a jeho horní hodnota není omezena (SEDLÁČEK, 2001).

$$\text{Koeficient zadluženosti} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}} (\%) \quad (2.21)$$

Ukazatel úrokového krytí (Times Interest Earned Ratio) - říká nám, kolikrát je podnik schopen krýt úroky z cizího kapitálu poté, co jsme zaplatili veškeré náklady, související s produktivní činností podniku (SCHOLLEOVÁ, 2012).

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{EBIT}}{\text{nákladové úroky}} \quad (2.22)$$

2.8.5 Ukazatele provozní činnosti

Uplatňují se ve vnitřním řízení firmy. Pomáhají analyzovat vývoj základní aktivity firmy. Provozní ukazatele se nejčastěji opírají o tokové veličiny a hlavně o náklady, jejichž řízení má za následek hospodárné zacházení s náklady jednotlivých druhů, a tím je dosažen vyšší efekt (SEDLÁČEK, 2001).

Produktivita práce z přidané hodnoty - tento ukazatel nám dává informace, jak velká část přidané hodnoty spadá na jednoho zaměstnance. Je důležité tento ukazatel dávat ve spojitost a porovnávat ho s průměrnou mzdou na jednoho zaměstnance (SCHOLLEOVÁ, 2012).

$$Produktivita práce z přidané hodnoty = \frac{\text{přidaná hodnota}}{\text{počet zaměstnanců}} \quad (2.23)$$

$$\text{Průměrná mzda na zaměstnance} = \frac{\text{osobní náklady}}{\text{počet zaměstnanců}} \quad (2.24)$$

Mzdová produktivita - udává, kolik výnosů připadá na 1Kč vyplacených mezd. Při trendové analýze by měl ukazatel vykazovat rostoucí tendenci (SEDLÁČEK, 2001).

$$\text{Mzdová produktivita} = \frac{\text{výnosy}}{\text{mzdy}} \quad (2.25)$$

nebo

$$\text{Mzdová produktivita} = \frac{\text{přidaná hodnota}}{\text{mzdy}} \quad (2.26)$$

pokud chceme vyloučit vliv nakupovaných surovin, energií.

Produktivita dlouhodobého hmotného majetku – vyjadřuje stupeň využití dlouhodobého hmotného majetku (SEDLÁČEK, 2001).

$$\text{Produktivita DHM} = \frac{\text{výnosy}}{\text{DHM}} \quad (2.27)$$

2.9 Analýza soustav ukazatelů

K posouzení celkové finanční situace firmy se vytváří soustavy ukazatelů, označované také často jako analytické systémy nebo modely finanční analýzy. Rostoucí počet ukazatelů v souboru umožňuje detailnější zobrazení finančně-ekonomické situace podniku (SEDLÁČEK, 2001).

Soustavy hierarchicky uspořádaných ukazatelů

Typickým příkladem jsou pyramidové soustavy, které slouží k identifikaci logických a ekonomických vazeb mezi ukazateli jejich rozkladem (SEDLÁČEK, 2001).

2.9.1 Pyramidové soustavy

Tyto soustavy rozkládají aditivní nebo multiplikativní metodou vrcholový ukazatel. Cílem pyramidových soustav je na jedné straně popsání vzájemné

závislosti jednotlivých ukazatelů a na straně druhé analyzování složitých vnitřních vazeb v rámci pyramid. Nejtypičtějším pyramidovým rozkladem je Du Pont rozklad (RŮČKOVÁ, 2011).

➤ **Aditivní vazba**

➤ **Multiplikativní vazba** využívá těchto tří metod:

- **Metoda řetězového dosazování**

Předpokládá postupnou změnu jednotlivých činitelů, mění se vždy jeden činitel, ostatní se nemění.

- **Logaritmická metoda**

Tato metoda se opírá o indexy změn jednotlivých analytických ukazatelů. Logaritmická metoda vede k přesnějším výsledkům.

- **Funkcionální metoda**

Přiřazuje dělením změnu syntetického ukazatele k jednotlivým analytickým ukazatelům. Tuto metodu lze použít i v případě záporných indexů. (SEDLÁČEK, 2001)

2.9.2 Účelové výběry ukazatelů

Tyto účelové výběry ukazatelů jsou sestavovány na bázi komparativně-analytických nebo matematicko-statistických metod. Cílem je kvalitně diagnostikovat finanční situaci podniku (SEDLÁČEK, 2001).

Bonitní (diagnostické) modely

Jsou založeny na zkoumání finančního zdraví firmy. Jejich hlavním cílem je zjistit, zda je na tom firma špatně či dobře (RŮČKOVÁ, 2011).

1) Soustava bilančních analýz podle Rudolfa Douchy

Tuto analýzu lze využít ve všech typech podniků bez ohledu na to, jak je podnik veliký. Dává možnost ověřit rychlým testem fungování podniku. V základních variantách se vychází z analýzy rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Ve složitějších analýzách je přidán ukazatel cash flow (RŮČKOVÁ, 2011).

➤ **Bilanční analýza I.**

- **Bilanční analýza II.**
- **Bilanční analýza III.**

2) Kralickův Quicktest

Kralickův Quicktest se skládá ze soustavy čtyř rovnic, na jejichž základě hodnotí situaci v podniku. První dvě rovnice hodnotí finanční stabilitu firmy, druhé dvě rovnice hodnotí výnosovou situaci firmy (RŮČKOVÁ, 2011).

3) Tamariho model

Vychází z bankovní opraxe firmy. Jelikož je tento model převzatý ze zahraničí, nelze přesně konstatovat složitost finanční situace či zdraví firmy při aplikaci na české firmy (RŮČKOVÁ, 2011).

Bankrotní (predikční) modely

Základním úkolem těchto modelů je informovat uživatele o možnosti bankrotu firmy. Vychází se z faktu, že každá firma, která je ohrožena bankrotem, již určitý čas před touto událostí vykazuje symptomy, které jsou pro bankrot typické. Mezi nejčastější symptomy patří problémy s běžnou likviditou, výší čistého pracovního kapitálu, či problémy s rentabilitou celkového vloženého kapitálu (RŮČKOVÁ, 2011).

1) Altmanův model

Tento model je velmi oblíbený v České republice, a to z důvodu jednoduchosti výpočtu. Vychází z propočtu globálních indexů, respektive indexů celkového hodnocení. Vypočítá se součtem hodnot pěti poměrových ukazatelů (RŮČKOVÁ, 2011).

$$\textbf{Výpočet: } Z = 0,717 \times A + 0,847 \times B + 3,107 \times C + 0,420 \times D + 0,998 \times E \quad (2.28)$$

Kde:

A = čistý pracovní kapitál/celková aktiva

B = nerozdělený zisk/celková aktiva

C = EBIT/celková aktiva

D = tržní hodnota vlastního kapitálu/celkové dluhy

E = celkové tržby/celková aktiva (SEDLÁČEK, 2011).

Interpretace výsledné hodnoty:

$Z > 2,9$ – uspokojivá finanční situace

$1,2 < Z \leq 2,9$ – šedá zóna

$Z \leq 1,2$ – zóna bankrotu (SEDLÁČEK, 2011)

2) Model IN Index důvěryhodnosti

Tento model zpracovali manželé Neumaierovi. Snahou tohoto modelu je vyhodnocení finančního zdraví českých firem v českém prostředí. Jedná se o výsledek analýzy 24 matematicko-statistických modelů podnikového hodnocení a praktické zkušenosti více než tisíce českých firem. Model je vyjádřen rovnicí, do které jsou zařazeny ukazatele zadluženosti, rentability, aktivity a likvidity (RŮČKOVÁ, 2011).

Výpočet: $IN05 = 0,13 \times A + 0,04 \times B + 3,97 \times C + 0,21 \times D + 0,09 \times E$ (2.29)

Kde:

A = celková aktiva/cizí kapitál

B = EBIT/nákladové úroky

C = EBIT/celková aktiva

D = výnosy/celková aktiva

E = oběžná aktiva/krátkodobý cizí kapitál

Interpretace výsledné hodnoty:

$IN > 1,6$ – uspokojivá finanční situace

$0,9 < IN \leq 1,6$ – šedá zóna

$IN \leq 1,2$ – zóna bankrotu (VOCHOZKA, 2011)

3 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU

V této praktické části bakalářské práce zpracuji komplexní finanční analýzu společnosti STROJÍRNA OSLAVANY, spol. s r.o. prostřednictvím vybraných metod a ukazatelů finanční analýzy. Zdrojová data budu brát z výkazů účetních uzávěrek za roky 2009 až 2013.

3.1 Analýza absolutních ukazatelů

V analýze absolutních ukazatelů zhodnotím pomocí horizontální a vertikální analýzy stanovené položky z účetních výkazů.

3.1.1 Horizontální analýza rozvahy

Tabulka č. 2: Horizontální analýza aktiv za roky 2009-2013 (v tis. Kč)

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Období	2009	2010	2011	2012	2013
AKTIVA CELKEM	137114	172357	200695	192437	218747
Stálá aktiva	81235	114185	127983	136284	137332
Dlouhodobý nehm. majetek	0	0	933	1260	1045
Software	0	0	933	1260	1045
Dlouhodobý hm. majetek	28890	62202	74455	82651	83914
Pozemky	3477	3477	3477	3660	3775
Stavby	14762	19358	30640	50957	64115
SMV	9788	9029	13447	18342	13757
Dlouhodobý fin. majetek	52345	51983	52595	52373	52373
Oběžná aktiva	55159	57621	72428	55874	81347
Zásoby	16764	19538	28865	26285	32903
Materiál	9908	10876	13226	9310	11708
Krátkodobé pohledávky	26588	32868	30366	22740	29341
Pohledávky z obch. vztahů	25807	24465	25877	21059	28658
Krátkodobý fin. majetek	11807	5215	13197	6849	19103
Peníze	157	222	188	325	193
Účty v bankách	11650	4993	13009	6524	18910
Časové rozlišení	720	551	284	279	68

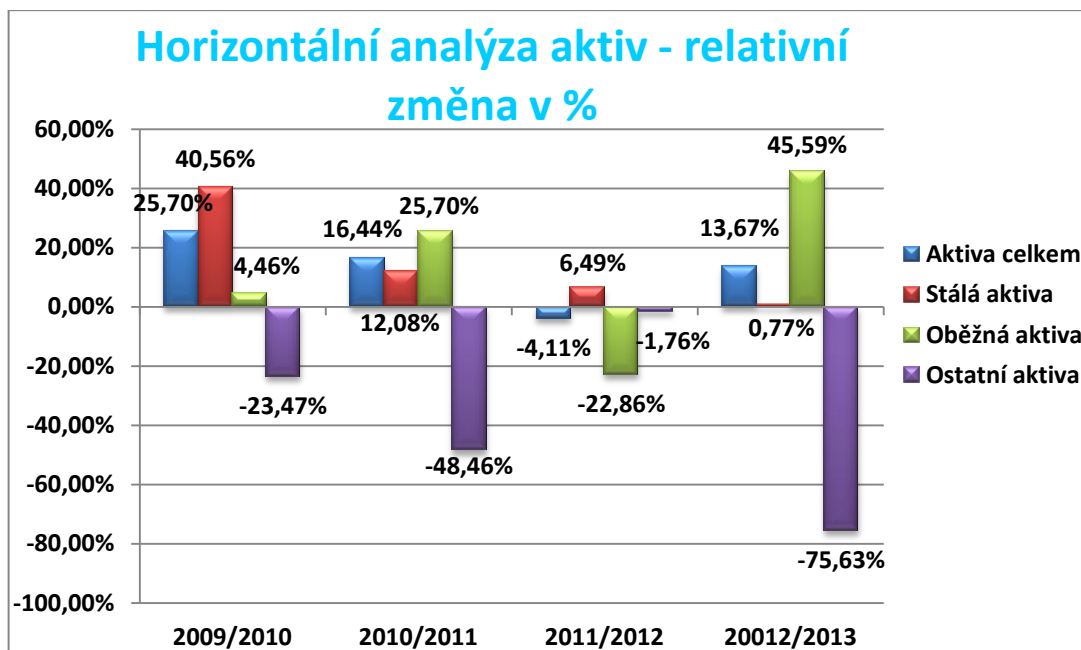
Tabulka č. 3: Horizontální analýza aktiv – relativní změna za roky 2009-2013

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Období	2009/2010 Relativní změna v %	2010/2011 Relativní změna v %	2011/2012 Relativní změna v %	2012/2013 Relativní změna v %
AKTIVA CELKEM	25,70%	16,44%	-4,11%	13,67%
Stálá aktiva	40,56%	12,08%	6,49%	0,77%
Dlouhodobý nehm. majetek	0,00%	0,00%	35,05%	-17,06%
Software	0,00%	0,00%	35,05%	-17,06%
Dlouhodobý hm. majetek	1,15x	19,70%	11,01%	1,53%
Pozemky	0,00%	0,00%	5,26%	3,14%
Stavby	31,13%	58,28%	66,31%	25,82%
SMV	-7,75%	48,93%	36,40%	-25,00%
Dlouhodobý fin. majetek	-0,69%	1,18%	-0,42%	0,00%
Oběžná aktiva	4,46%	25,70%	-22,86%	45,59%
Zásoby	16,55%	47,74%	-8,94%	25,18%
Materiál	9,77%	21,61%	-29,61%	25,76%
Krátkodobé pohledávky	23,62%	-7,61%	-25,11%	29,03%
Pohledávky z obch. vztahů	-5,20%	5,77%	-18,62%	36,08%
Krátkodobý fin. majetek	-55,83%	1,5x	-48,10%	1,8x
Peníze	41,40%	-15,32%	72,87%	-40,62%
Účty v bankách	-57,14%	1,6x	-49,85%	1,9x
Časové rozlišení	-23,47%	-48,46%	-1,76%	-75,63%

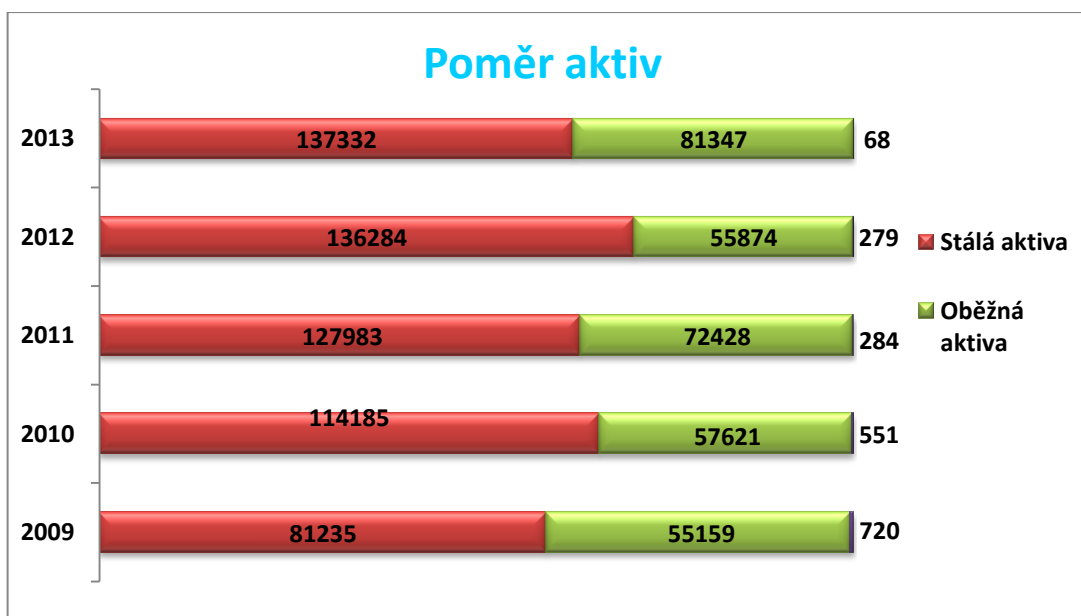
Hodnota stálých aktiv měla v letech 2009-2013 stále růstový trend. Největší skokový nárůst stálých aktiv společnost zaznamenala v roce 2010, a to o 40,6%. V oblasti stálých aktiv nejvíce rostl dlouhodobý hmotný majetek společnosti, který z počátečních 28,9 milionů v roce 2009 vzrostl na 83,9 milionů v roce 2013 (tj. o 55 mil. Kč). Společnost průběžně významně investovala do pořízení nových výrobních technologií a do rekonstrukce budov pro výrobní i kancelářské potřeby.

Hodnota oběžných aktiv, mimo roku 2012, také stále rostla. To způsobil zejména růst zásob vlivem významného meziročního zvyšování tržeb. V roce 2012 byl růst tržeb nejnižší. Dále narostl objem pohledávek z obchodního styku, částečně také vlivem zvýšených tržeb, ale z části i zhoršenou platební morálkou některých zákazníků. Stav finančních prostředků na účtech v bankách má ve sledovaném období proměnlivý vývoj, ale z počátečního stavu 11,6 mil. Kč narostl na téměř 19 mil. Kč v roce 2013.

Graf č. 1: Horizontální analýza aktiv – relativní změna za roky 2009-2013

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Graf č. 2: Horizontální analýza aktiv – poměr aktiv za roky 2009-2013

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Tabulka č. 4: Horizontální analýza pasiv za roky 2009-2013 (v tis. Kč)

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Období	2009	2010	2011	2012	2013
PASIVA CELKEM	137114	172357	200695	192437	218747
Vlastní kapitál	89687	100488	112877	121646	133893
Základní kapitál	16000	16000	16000	16000	16000
Kapitálové fondy	44694	54332	54944	54722	54722
Fondy ze zisku	1624	1616	1615	1610	1610
HV minulých let	17464	19169	22304	36218	41214
HV běž. úč. obd.	9905	9371	18014	13096	20347
Cizí zdroje	47204	71460	87284	71167	84567
Rezervy	9700	10900	8496	757	757
Dlouhodobé závazky	2074	1633	2359	2591	1864
Krátkodobé závazky	22270	25317	35117	23317	30985
Závazky z obch. vztahů	8613	18555	23793	16078	19225
Bank. úvěry a výpomoci	13160	33610	41312	44502	50961
Bank. úvěry dlouhodobé	0	0	23345	13403	40790
Krátkodobé bank. úvěry	13160	33610	17967	31009	10171
Krátkodobé finanční. Výpomoci	0	0	0	0	0
Časové rozlišení	223	409	534	-376	287

Tabulka č. 5: Horizontální analýza pasiv - relativní změna za roky 2009-2013

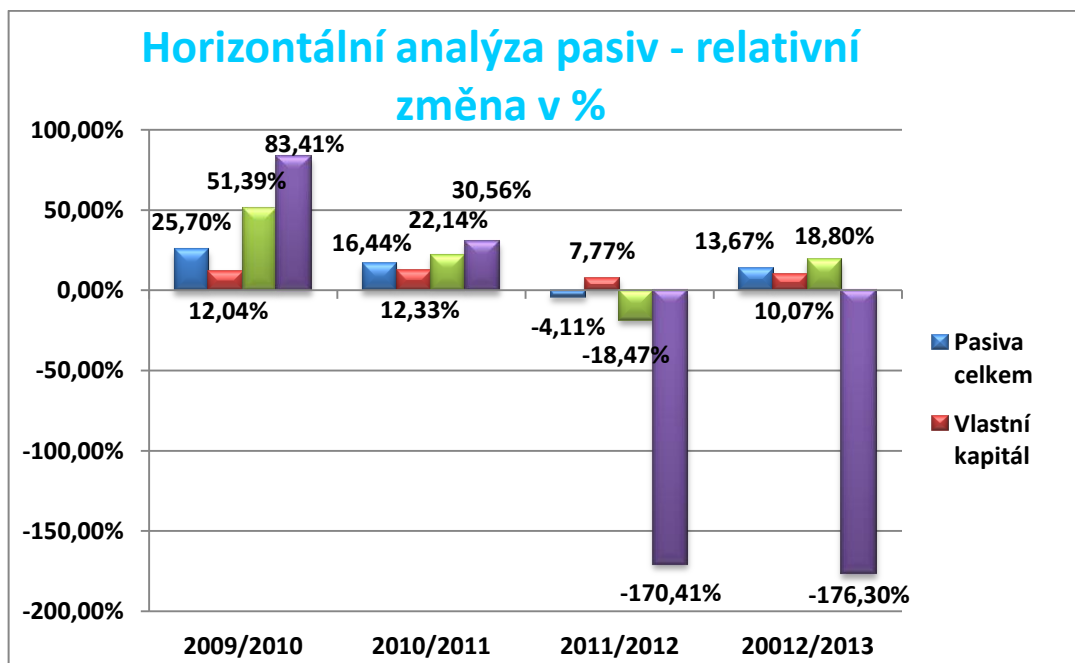
(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Období	2009/2010 Relativní změna v %	2010/2011 Relativní změna v %	2011/2012 Relativní změna v %	2012/2013 Relativní změna v %
PASIVA CELKEM	25,70%	16,44%	-4,11%	13,67%
Vlastní kapitál	12,04%	12,33%	7,77%	10,07%
Základní kapitál	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Fondy ze zisku	-0,49%	-0,06%	-0,31%	0,00%
HV minulých let	9,76%	16,35%	62,38%	13,79%
HV běž. úč. obd.	-5,39%	92,23%	-27,30%	55,37%
Cizí zdroje	51,39%	22,14%	-18,47%	18,83%
Rezervy	12,37%	-22,06%	-91,09%	0,00%
Dlouhodobé závazky	-21,26%	44,46%	9,83%	-28,06%
Krátkodobé závazky	13,68%	38,71%	-33,60%	32,89%

Závazky z obch. vztahů	1,15x	28,23%	-32,43%	19,57%
Bank. úvěry a výpomoci	1,55x	22,92%	7,72%	14,51%
Bank. úvěry dlouhodobé	0,00%	0,00%	-42,59%	2x
Krátkodobé bank. úvěry	1,55x	-46,54%	73,09%	-67,29%
Krátkodobé finanční. Výpomoci	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Časové rozlišení	83,41%	30,56%	-1,7x	-1,76x

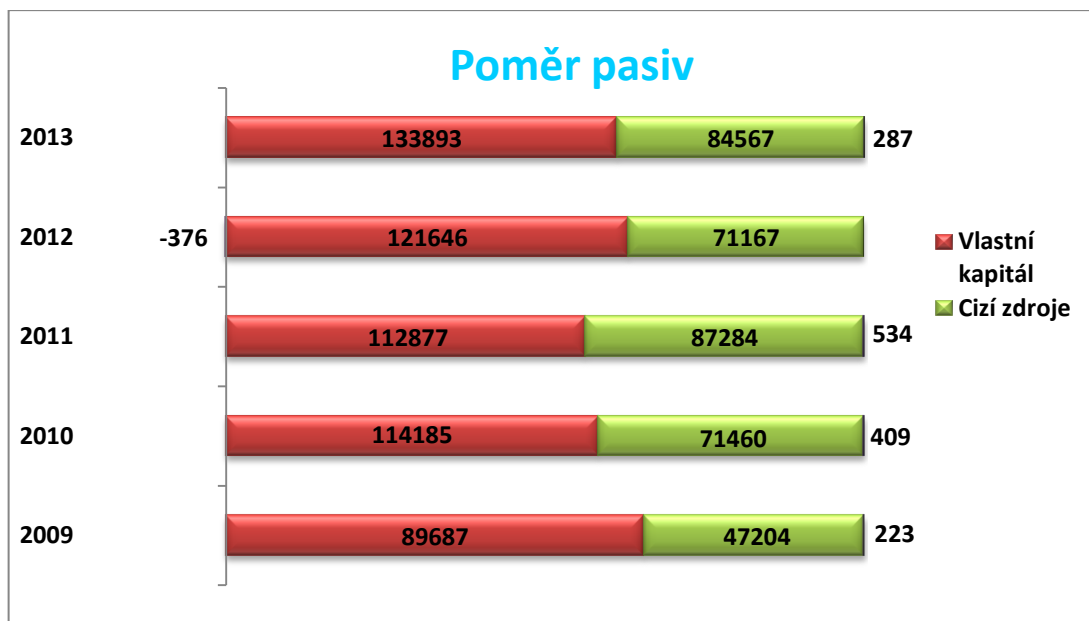
Vlastní kapitál společnosti stále roste díky dosahovanému výsledku hospodaření. Došlo k jeho zvýšení z počátečních 89,7 milionů v roce 2009 na 133,9 milionů v roce 2013 (tj. o 44,2 mil. Kč). Největší nárůst vlastního kapitálu je v roce 2011, a to o 12,3%.

Celková hodnota cizích zdrojů průběžně narostla ze 47,2 mil. Kč v roce 2009 na 84,6 mil. Kč v roce 2013 (tj. o 37,4 mil. Kč). Zásadní vliv na růst cizích zdrojů mají bankovní úvěry k částečnému profinancování investiční činnosti společnosti v rámci schválených a postupně realizovaných dotačních projektů z operačních programů EU. Společnosti dále také mírně rostou závazky z obchodních vztahů vlivem růstu tržeb. Rezervy podniku byly nejvyšší v roce 2009-2011. K jejich rapidnímu poklesu došlo v roce 2012-2013.

Graf č. 3: Horizontální analýza pasiv – relativní změna za roky 2009-2013

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Graf č. 4: Horizontální analýza pasiv – poměr pasiv za roky 2009-2013

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

3.1.2 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Tabulka č. 6: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty za roky 2009-2013 (v tis. Kč)

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Výkaz zisku a ztráty – období	2009	2010	2011	2012	2013
Výkony	165260	176928	229409	236553	272277
Tržby za pr. vl. výr. a sl.	164831	174648	221948	234549	267652
Výkonová spotřeba	100744	108653	142310	159388	174425
Spotřeba mat. a energie	73776	81804	111183	123403	143346
Služby	26968	26849	31127	35985	31079
Přidaná hodnota	64516	68275	87113	77296	97942
Osobní náklady	47145	48318	56543	59325	65632
Mzdové náklady	33826	34122	41163	42489	47242
Odpisy dl. nehm. a hmot. majetku	8215	7005	5878	6653	8338
Tržby z pr. dl. maj a mat.	2837	2444	3588	4620	4950
Provozní VH	13146	13776	27417	20733	28308
Nákladové úroky	1082	721	1540	1682	1993
Finanční VH	-683	-2990	-3537	-4896	-4462
HV za běžnou činnost	9905	9371	18014	13096	20347

HV za ÚO	9905	9371	18014	13096	20347
HV před zdaněním	12463	10786	23880	15837	23845

Tabulka č. 7: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty – relativní změna za roky 2009-2013

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Výkaz zisku a ztráty - období	2009/2010 Relativní změna v %	2010/2011 Relativní změna v %	2011/2012 Relativní změna v %	2012/2013 Relativní změna v %
Výkony	7,06%	29,66%	3,11%	15,10%
Tržby za pr. vl. výr. a sl.	5,96%	27,08%	5,68%	14,11%
Výkonová spotřeba	7,85%	30,98%	12,00%	9,43%
Spotřeba mat. a energie	10,88%	35,91%	10,99%	16,16%
Služby	-4,41%	15,93%	15,61%	-13,63%
Přidaná hodnota	5,83%	27,59%	-11,27%	26,71%
Osobní náklady	2,49%	17,02%	4,92%	10,63%
Mzdové náklady	0,88%	20,63%	3,22%	11,19%
Odpisy dl. nehm. a hmot. majetku	-14,73%	-16,09%	13,18%	25,33%
Tržby z prodeje dl. maj a mat.	-13,85%	46,81%	28,76%	7,14%
Provozní VH	4,79%	99,02%	-24,38%	36,54%
Nákladové úroky	-33,36%	1,13x	9,22%	18,49%
Finanční VH	3,38x	18,29%	38,42%	-8,86%
HV za běžnou činnost	-5,39%	92,23%	-27,30%	55,37%
HV za ÚO	-5,39%	92,23%	-27,30%	55,37%
HV před zdaněním	-13,46%	1,21x	-33,68%	50,57%

Výkony i tržby za prodej vlastních výrobků a služeb mají od roku 2009 až do roku 2013 stále růstový směr. Tržby za vlastní výrobky byly v roce 2009 cca 165mil. Kč a na konci hodnoceného období v roce 2013 již dosáhly cca 268 mil. Kč, což představuje nárůst 103 mil. Kč. Největší meziroční růst tržeb byl v roce 2011 a činil 27,08% proti roku 2010.

Společnost má také drobné tržby za prodej dlouhodobého majetku a materiálu. Jsou to tržby hlavně za prodej kovového odpadu, vzniklého při obrábění komponentů a jejich vývoj je úzce vázán na objem prodeje vlastních výrobků a na realizovaný sortiment.

Výkonová spotřeba logicky roste s rostoucí hodnotou výkonů. V letech 2009 – 2011 rostla úměrně s rostoucím objemem výkonů. K výraznému zvýšení výkonové spotřeby proti výkonům došlo v roce 2012, jak v oblasti spotřeby režijního materiálu, tak i přímého zakázkového materiálu z důvodu změny sortimentu výroby a také v oblasti služeb pořízením nového strojního vybavení formou leasingu. Ihned v následujícím roce však zvýšeným tlakem vedení na celkové úspory v nákladech došlo k jejímu snížení. Společnosti se podařilo snížit významně náklady za služby na zakázky (kooperace).

Přidaná hodnota vykazuje kromě roku 2012 pozitivní růstový trend. Největší nárůst byl v roce 2011, a to o 27,59%. Za hodnocené období vzrostla přidaná hodnota cca o 52%.

Výsledek hospodaření za účetní období má rostoucí trend. Proti výchozímu roku 2009 se z 9,9 mil. Kč podstatně zvýšil a v roce 2013 dosáhl 20,3 mil. Kč. K dosažení tak vysokého hospodářského výsledku v roce 2013 přispělo i řízené oslabení koruny vůči euru ze strany ČNB, a to z důvodu cca 50% vývozu produkce firmy do zahraničí.

3.1.3 Vertikální analýza rozvahy

Tabulka č. 8: Vertikální analýza aktiv za roky 2009-2013 (v tis. Kč)

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Období	2009	2010	2011	2012	2013
AKTIVA CELKEM	137114	172357	200695	192437	218747
Stálá aktiva	81235	114185	127983	136284	137332
Dlouhodobý nehm. majetek	0	0	933	1260	1045
Software	0	0	933	1260	1045
Dlouhodobý hm. majetek	28890	62202	74455	82651	83914
Pozemky	3477	3477	3477	3660	3775
Stavby	14762	19358	30640	50957	64115
SMV	9788	9029	13447	18342	13757
Dlouhodobý fin. majetek	52345	51983	52595	52373	52373
Oběžná aktiva	55159	57621	72428	55874	81347
Zásoby	16764	19538	28865	26285	32903
Materiál	9908	10876	13226	9310	11708
Krátkodobé pohledávky	26588	32868	30366	22740	29341

Pohledávky z obch. vztahů	25807	24465	25877	21059	28658
Krátkodobý fin. majetek	11807	5215	13197	6849	19103
Peníze	157	222	188	325	193
Účty v bankách	11650	4993	13009	6524	18910
Časové rozlišení	720	551	284	279	68

Tabulka č. 9: Vertikální analýza aktiv - relativní změna za roky 2009-2013

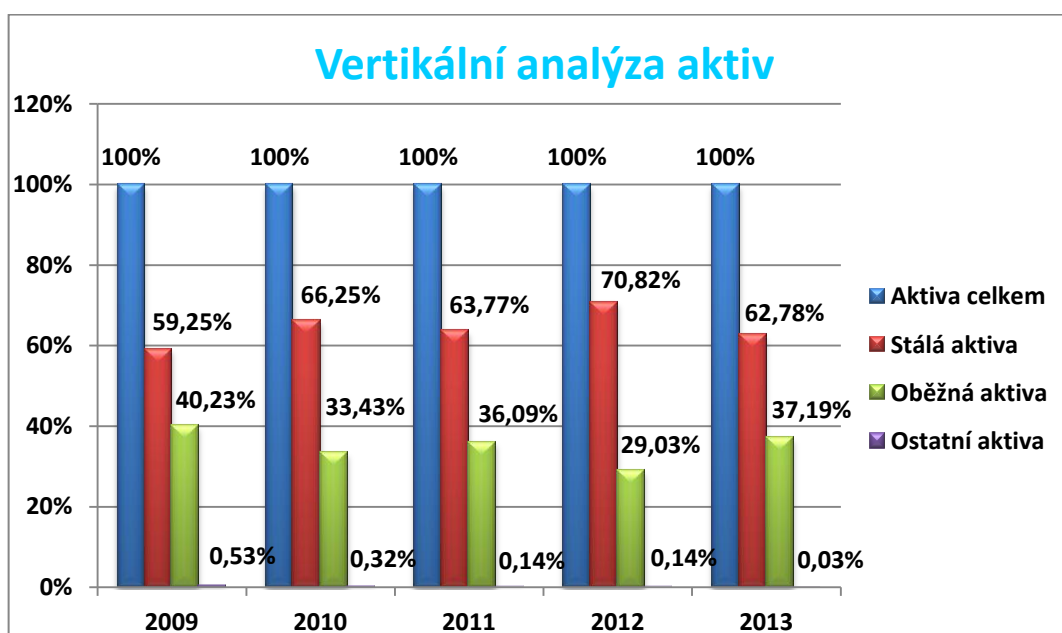
(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Období	2009	2010	2011	2012	2013
AKTIVA CELKEM	100%	100%	100%	100%	100%
Stálá aktiva	59,25%	66,25%	63,77%	70,82%	62,78%
Dlouhodobý nehm. majetek	0,0%	0,0%	0,5%	0,7%	0,5%
Software	0,0%	0,0%	0,5%	0,7%	0,5%
Dlouhodobý hm. majetek	21,1%	36,1%	37,1%	42,9%	38,4%
Pozemky	2,5%	2,0%	1,7%	1,9%	1,7%
Stavby	10,8%	11,2%	15,3%	26,5%	29,3%
SMV	7,1%	5,2%	6,7%	9,5%	6,3%
Dlouhodobý fin. majetek	38,2%	30,2%	26,2%	27,2%	23,9%
Oběžná aktiva	40,23%	33,43%	36,09%	29,03%	37,19%
Zásoby	12,2%	11,3%	14,4%	13,7%	15,0%
Materiál	7,2%	6,3%	6,6%	4,8%	5,4%
Krátkodobé pohledávky	19,4%	19,1%	15,1%	11,8%	13,4%
Pohledávky z obch. vztahů	18,8%	14,2%	12,9%	10,9%	13,1%
Krátkodobý fin. majetek	8,6%	3,0%	6,6%	3,6%	8,7%
Peníze	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,1%
Účty v bankách	8,5%	2,9%	6,5%	3,4%	8,6%
Časové rozlišení	0,53%	0,32%	0,14%	0,14%	0,03%

Jelikož ve společnosti převažují stálá aktiva, jedná se o kapitálově těžkou společnost. Z vertikální analýzy je tedy patrné, že největší podíl na celkových aktivech mají stálá aktiva. Podíl se pohybuje od 59% do 70%. Vzhledem k výrobní činnosti společnosti je to odpovídající stav. Většinový podíl ve stálých aktivech tvoří dlouhodobý hmotný majetek, který má stoupající tendenci a činí v posledních letech cca 40% ze stálých aktiv. Patří sem pozemky, stavby a samostatné movité věci, do kterých firma významně investuje. Druhý největší podíl v aktivech má dlouhodobý finanční

majetek. Ten je dán založením a následným vkladem dceřiné společnosti STOS-BH do ST-OS a má klesající tendenci vlivem růstu dlouhodobého hmotného majetku. Zbývající minimální část dlouhodobého majetku tvoří dlouhodobý nehmotný majetek, zastoupený softwarem.

V oběžných aktivech mají největší zastoupení zásoby a následně pak krátkodobé pohledávky. Společnost se zabývá výrobou, a proto potřebuje zásoby k zajištění včasných dodávek svých výrobků zákazníkům. Menší část pak zobrazuje krátkodobý finanční majetek, zastoupený hotovostí v pokladně a běžnými účty v bankách.

Graf č. 5: Vertikální analýza aktiv – relativní změna za roky 2009-2013

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Tabulka č. 10: Vertikální analýza pasiv za roky 2009-2013 (v tis. Kč)

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Období	2009	2010	2011	2012	2013
PASIVA CELKEM	137114	172357	200695	192437	218747
Vlastní kapitál	89687	100488	112877	121646	133893
Základní kapitál	16000	16000	16000	16000	16000
Kapitálové fondy	44694	54332	54944	54722	54722
Fondy ze zisku	1624	1616	1615	1610	1610
HV min. let	17464	19169	22304	36218	41214
HV běž. úč. obd.	9905	9371	18014	13096	20347

Cizí zdroje	47204	71460	87284	71167	84567
Rezervy	9700	10900	8496	757	757
Dlouhodobé závazky	2074	1633	2359	2591	1864
Krátkodobé závazky	22270	25317	35117	23317	30985
Závazky z obch. vztahů	8613	18555	23793	16078	19225
Bank. úvěry a výpomoci	13160	33610	41312	44502	50961
Bank. úvěry dlouhodobé	0	0	23345	13403	40790
Krátkodobé bank. úvěry	13160	33610	17967	31009	10171
Krátkodobé fin. výpomoci	0	0	0	0	0
Časové rozlišení	223	409	534	-376	287

Tabulka č. 11: Vertikální analýza pasiv – relativní změna za roky 2009-2013

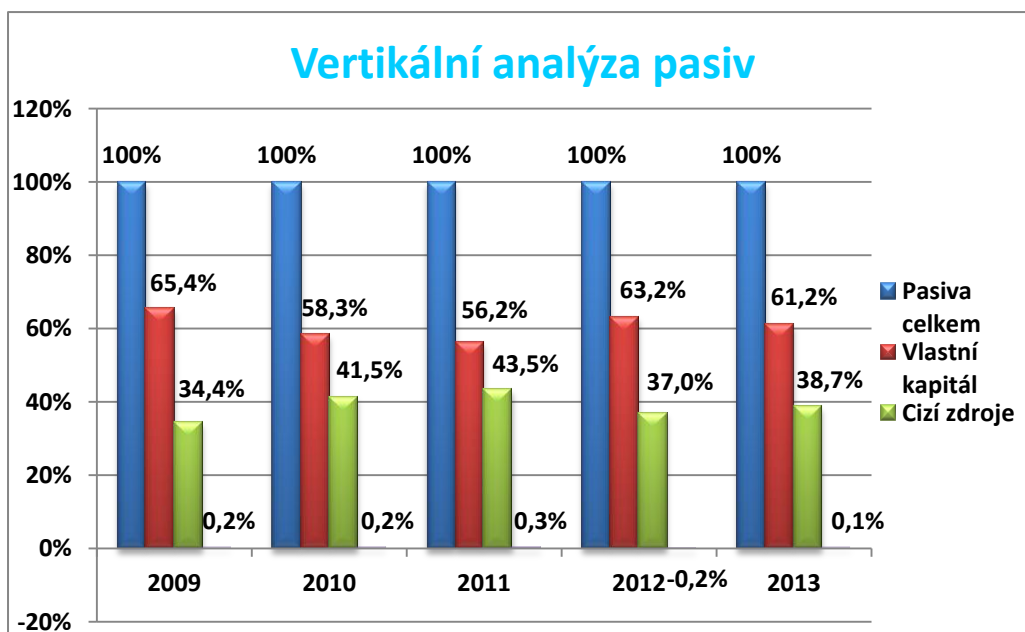
(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Období	2009	2010	2011	2012	2013
PASIVA CELKEM	100%	100%	100%	100%	100%
Vlastní kapitál	65,4%	58,3%	56,2%	63,2%	61,2%
Základní kapitál	11,7%	9,3%	8,0%	8,3%	7,3%
Kapitálové fondy	32,6%	31,5%	27,4%	28,4%	25,0%
Fondy ze zisku	1,2%	0,9%	0,8%	0,8%	0,7%
HV min. let	12,7%	11,1%	11,1%	18,8%	18,8%
HV běž. úč. obd.	7,2%	5,4%	9,0%	6,8%	9,3%
Cizí zdroje	34,4%	41,5%	43,5%	37,0%	38,7%
Rezervy	7,1%	6,3%	4,2%	0,4%	0,3%
Dlouhodobé závazky	1,5%	0,9%	1,2%	1,3%	0,9%
Krátkodobé závazky	16,2%	14,7%	17,5%	12,1%	14,2%
Závazky z obch. vztahů	6,3%	10,7%	11,9%	8,4%	8,8%
Bank. úvěry a výpomoci	9,6%	19,5%	20,6%	23,1%	23,3%
Bank. úvěry dlouhodobé	0,0%	0,0%	11,6%	7,0%	18,6%
Krátkodobé bank. úvěry	9,6%	19,5%	9,0%	16,1%	4,6%
Krátkodobé fin. výpomoci	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Časové rozlišení	0,2%	0,2%	0,3%	-0,2%	0,1%

Analýza pasiv nám ukazuje, že podíl vlastního kapitálu v celkových pasivech se pohybuje v celém období cca na úrovni 60%. Firma se snaží udržet kapitálovou přiměřenost, tzn. podíl cizích zdrojů na vlastním kapitálu a eliminovat tak rizika, spočívající v nepřiměřeném financování majetku cizími zdroji. Základní kapitál

zůstává v absolutní hodnotě ve stejné výši a jeho podíl ve vlastním kapitálu v jednotlivých letech postupně klesá. Významnou částí se na vlastním kapitálu podílí kapitálové fondy, tvořené oceněním dceřiné společnosti STOS-BH a v roce 2010 dalším vkladem kapitálu společníky firmy k profinancování investičních záměrů společnosti. Jejich podíl ve vlastním kapitálu proti výchozímu roku 2009 však také klesá. Výsledek hospodaření minulých let má jak v absolutních hodnotách, tak podílově k vlastnímu kapitálu rostoucí tendenci. Podíl výsledku hospodaření za běžné účetní období se pohybuje v rozmezí 5 až 9%.

Podíl cizích zdrojů v celkových pasivech se v hodnoceném období drží na úrovni cca 40%. Důležitou položkou cizích zdrojů jsou bankovní úvěry a výpomoci. Jejich podíl v cizích zdrojích byl v roce 2009 cca 10% a v následujících letech narostl až na cca 23%. Bankovní úvěry byly použity na zakoupení nových technologií a na rekonstrukci budov. Dále jsou v cizích zdrojích procentuálně nejvyšší krátkodobé závazky, a to v oblasti závazků z obchodních vztahů. Jejich podíl do roku 2011 mírně rostl a v roce 2012 a 2013 došlo k jeho poklesu.

Graf č. 6: Vertikální analýza pasiv - relativní změna za roky 2009-2013

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

3.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Pro výpočty rozdílových ukazatelů jsem zkoumala tyto tři ukazatele:

Prvním ukazatelem je ČPK, který je nejvyužívanějším a nejdůležitějším. ČPK představuje tu část oběžného majetku, která je financována dlouhodobým kapitálem. ČPK vypočteme jako rozdíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky. Kladný výsledek těchto položek nám zobrazuje finančně zdravou společnost. Čím je hodnota ČPK vyšší, tím více by měl podnik být schopen uhradit své finanční závazky.

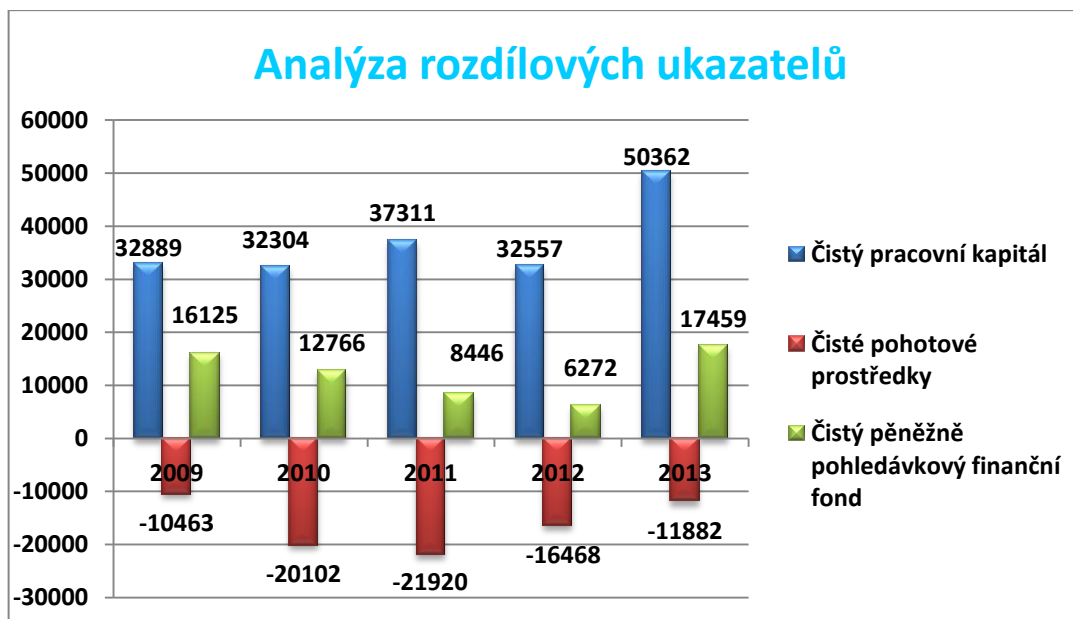
Druhým ukazatelem jsou ČPP, které vypočteme jako rozdíl pohotových finančních prostředků a okamžitých splatných závazků. ČPP nám určují okamžitou likviditu krátkodobých závazků.

Třetím ukazatelem je Čistý peněžně - pohledávkový finanční fond, který vypočteme, když vyloučíme z oběžných aktiv zásoby a od nich odečteme krátkodobé závazky. Představuje určitý kompromis mezi předchozími rozdílovými ukazateli.

Tabulka č. 12: Analýza rozdílových ukazatelů za roky 2009-2013 (v tis. Kč)

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

	2009	2010	2011	2012	2013
Čistý pracovní kapitál	32889	32304	37311	32557	50362
Čisté pohotové prostředky	-10463	-20102	-21920	-16468	-11882
Čistý peněžně pohledávkový finanční fond	16125	12766	8446	6272	17459

Graf č. 7: Analýza rozdílových ukazatelů za roky 2009-2013

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Čistý pracovní kapitál u firmy vychází v kladných hodnotách, což znamená, že firma Strojírna Oslavany má k dispozici dostatek provozních prostředků pro neočekávané výdaje či investice i v případě uhrazení svých krátkodobých závazků.

Čisté pohotové prostředky vykazují v celém sledovaném období záporné hodnoty. Společnost nedisponuje dostatečnými pohotovými finančními prostředky k úhradě okamžitě splatných závazků.

Čistý peněžně-pohledávkový finanční fond vychází také stále v kladných hodnotách jako ČPK. V roce 2011 došlo k výraznějšímu poklesu fondu vlivem vysokého nárůstu krátkodobých závazků a v roce 2012 snížením oběžných aktiv

3.3 Analýza poměrových ukazatelů

Analýza poměrových ukazatelů nám umožňuje zkoumání časového vývoje a patří mezi nejrozšířenější metody finanční analýzy. Mezi poměrové ukazatele řadíme ukazatele rentability, likvidity, aktivity a zadluženosti.

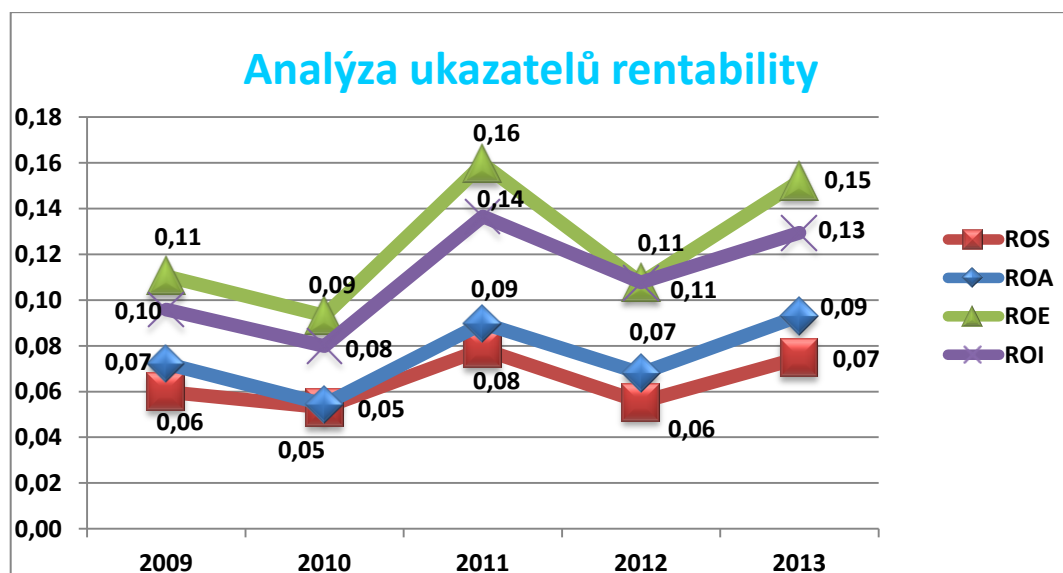
3.3.1 Ukazatele rentability

Rentabilita nebo také výnosnost znamená schopnost firmy dosahovat zisku na základě vložených prostředků.

Tabulka č. 13: Analýza ukazatelů rentability za roky 2009-2013

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

	2009	2010	2011	2012	2013
ROS	0,06	0,05	0,08	0,06	0,07
ROA	0,07	0,05	0,09	0,07	0,09
ROE	0,11	0,09	0,16	0,11	0,15
ROI	0,10	0,08	0,14	0,11	0,13

Graf č. 8: Vývoj ukazatelů rentability za roky 2009-2013

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

ROS - rentabilita tržeb (dobrá úroveň - velikost ukazatele větší jak 0,06)

Ukazatel má v celém období dobrý vývoj. Nejnižší hodnoty dosáhl v roce 2010, a to 5%. V ostatních letech byl buď vyšší, nebo na hranici doporučené hodnoty. Firma dosahuje ve svém podnikání za celé období vcelku dobré rentability tržeb, tj. zisku na jednu korunu tržeb.

ROA – rentabilita celkových aktiv (dobrá úroveň - velikost ukazatele větší jak 0,1)

Hodnota ukazatele nedosahuje od roku 2009 až do roku 2013 doporučených hodnot. Nejnižší hodnoty dosahuje v roce 2010 v důsledku výrazného růstu aktiv (investice do dlouhodobého hmotného majetku - rekonstrukce budov). Od roku 2011 má ukazatel růstový trend a v roce 2013 je již těsně pod doporučenou hodnotou díky růstu provozního výsledku hospodaření. Firma zatím ještě nevyužívá co nejefektivněji svého majetku k dosažení zisku.

ROE – rentabilita vlastního kapitálu

Rentabilita vlastního kapitálu společnosti je v rozmezí od 9 do 16%. Nejnižší míra výnosnosti byla zaznamenána v roce 2010 (9%) a v dalších letech se zvyšovala. Dosahovaná míra rentability zajišťuje vcelku dobré zhodnocení vlastníky vloženého kapitálu do společnosti a pohybuje se stále kolem oborového průměru 12%.

ROI – rentabilita vloženého kapitálu (dobrá úroveň - velikost ukazatele od 0,12 do 0,15).

Rentabilita vloženého kapitálu má nerovnoměrný vývoj. Pod doporučenými hodnotami byla v roce 2009, 2010 a v roce 2012. Společnost dosáhla požadované úrovně pouze v letech 2011 (14%) a 2013 (13%). Ke zvýšení ukazatele v těchto letech přispělo výrazné zvýšení hospodářského výsledku před zdaněním.

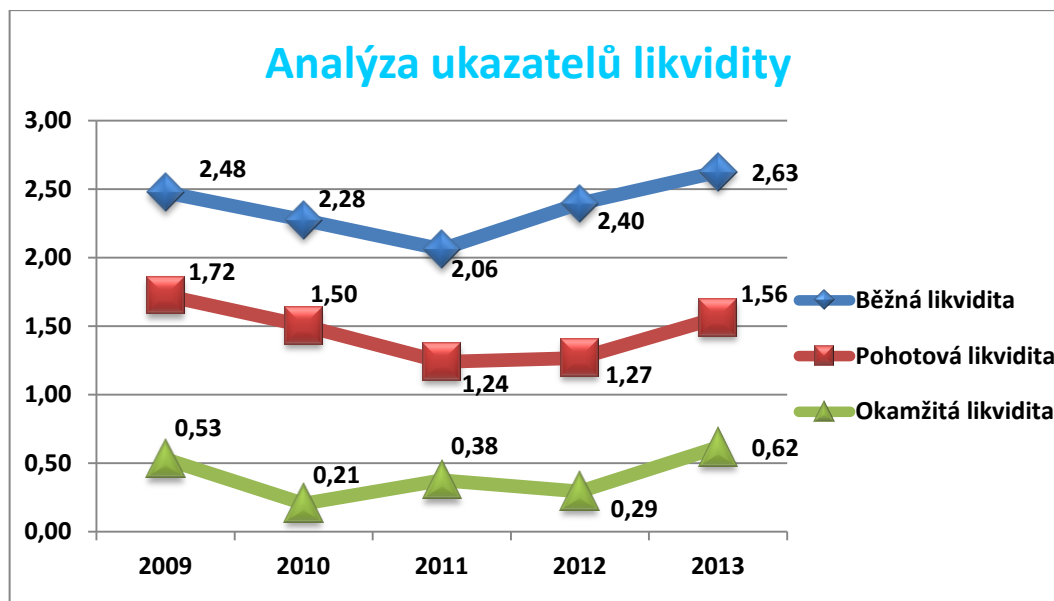
3.3.2 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity nám říkají, jak je podnik schopný získat prostředky pro úhradu svých závazků přeměnou jednotlivých složek na pohotové finanční prostředky.

Tabulka č. 14: Analýza ukazatelů likvidity za roky 2009-2013

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

	2009	2010	2011	2012	2013
Běžná likvidita	2,48	2,28	2,06	2,40	2,63
Pohotová likvidita	1,72	1,50	1,24	1,27	1,56
Okamžitá likvidita	0,53	0,21	0,38	0,29	0,62

Graf č. 9: Ukazatele likvidity za roky 2009-2013

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Běžná likvidita (doporučená hodnota je od 1,5 do 2,5)

Dosahované hodnoty ukazatele běžné likvidity jsou od roku 2009 až do roku 2012 na horní doporučené hranici a v roce 2013 ji dokonce přesahují. Můžeme tedy konstatovat, že firma je pro svoje věřitele důvěryhodná a byla by v případě potřeby schopna uhradit svoje závazky.

Pohotová likvidita (doporučená hodnota je od 1 do 1,5)

Pohotová likvidita je po celé sledované období také v doporučených hodnotách. U této likvidity se vylučují z oběžných aktiv zásoby. Zásoby jsou totiž problémové při přeměně na finanční prostředky. Pohotová likvidita proto lépe vypovídá o schopnosti firmy splatit závazky než likvidita běžná.

Okamžitá likvidita (doporučená hodnota je od 0,2 do 0,5)

Společnost má dosažené hodnoty i u této likvidity také stále v doporučeném rozmezí. To svědčí o tom, že firma má dostatek finančních prostředků k úhradě právě splatných dluhů.

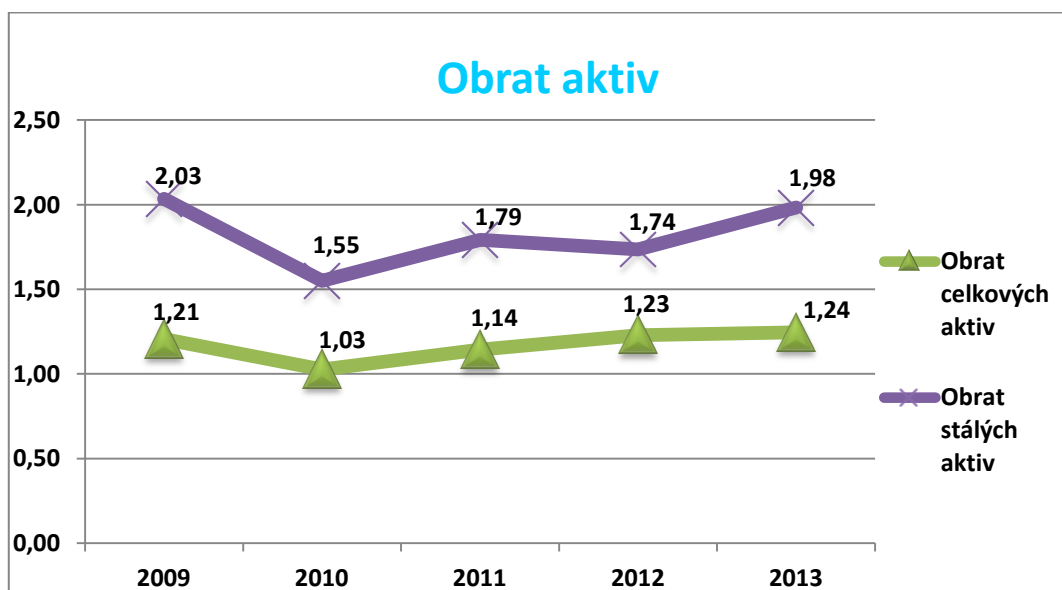
3.3.3 Ukazatele aktivity

Tento druh ukazatelů nám poskytuje informace o tom, jak efektivně firma hospodaří se svými aktivy, respektive, jak dlouho máme vázaný kapitál v určitých aktivech.

Tabulka č. 15: Analýza ukazatelů aktivity za roky 2009-2013

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

	2009	2010	2011	2012	2013
Obrat celkových aktiv	1,21	1,03	1,14	1,23	1,24
Obrat stálých aktiv	2,03	1,55	1,79	1,74	1,98
Doba obratu zásob	36,52	39,75	45,30	40,00	43,50
Doba obratu pohledávek	57,92	66,88	47,65	34,61	38,79
Doba obratu krátkodobých závazků	48,51	51,51	55,11	35,49	40,97

Graf č. 10: Vývoj obratu aktiv za roky 2009-2013

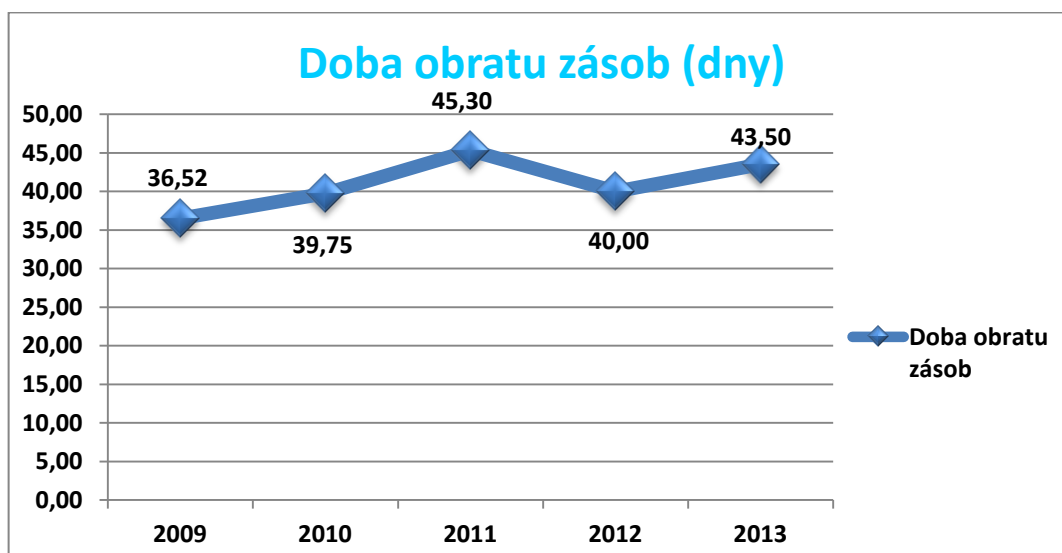
(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Obrat celkových aktiv (doporučená hodnota- v rozmezí od 1,6 do 3)

Hodnoty ve sledovaném období se nacházejí pod doporučenou hranicí. V roce 2010 došlo k poklesu, který byl zapříčiněn růstem aktiv (investice do dlouhodobého hmotného majetku). Dále má ukazatel stále mírně růstový směr, ale ani v roce 2013 nedosahuje požadované hodnoty. Pro zlepšení efektivnějšího využití aktiv by společnost měla zvýšit tržby nebo snížit stav aktiv.

Obrat stálých aktiv

Hodnoty obratu stálých aktiv kopírují vývoj celkových aktiv. Tento ukazatel je ukazatelem efektivnosti využívání budov, strojů, zařízení, dopravních prostředků a ostatního dlouhodobého majetku. Uvedené hodnoty nám signalizují jejich nízké využití. Firma by měla tedy začít více využívat své výrobní kapacity a měla by také omezit firemní investice.

Graf č. 11: Vývoj doby obratu zásob za roky 2009-2013

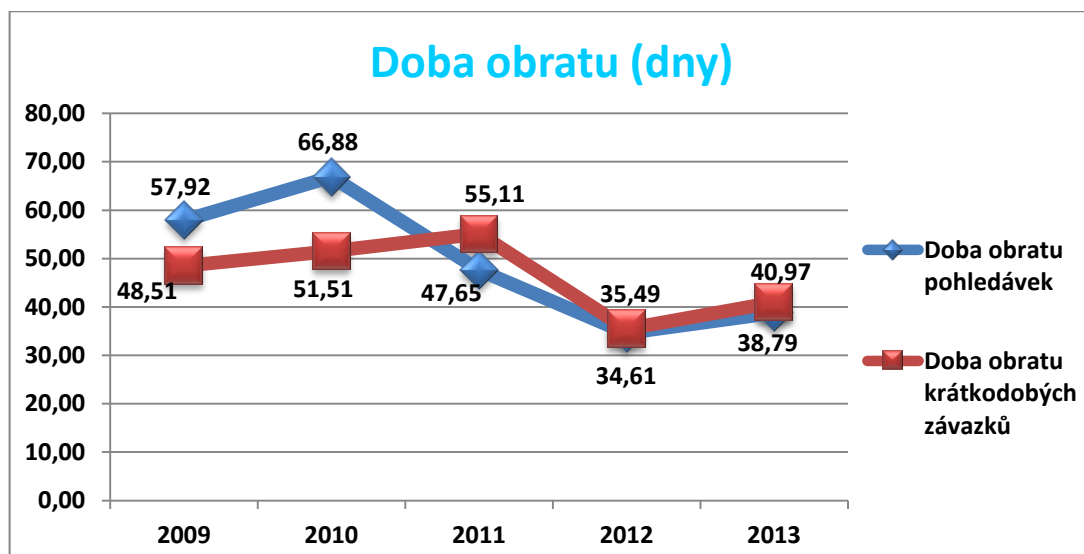
(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Doba obratu zásob

Doporučená hodnota závisí na oboru výroby. Čím je doba obratu zásob kratší, tím je to pro společnost lepší, protože zásoby na sebe nevážou finanční prostředky.

Doba obratu zásob společnosti se pohybuje od 36 do 45 dní. Má stále rostoucí tendenci. Tento ukazatel by měl však mít naopak klesající trend. Ukazatel by měl být co nejnižší. V ČR se doba obratu momentálně pohybuje od 30 do 100 dnů. (30 dnů – velice dobrá hodnota). Hodnota ukazatele je velice závislá na průběžné době výroby

realizované produkce. Firma má relativně krátkou průběžnou dobu výroby, a proto by se měla doba obratu zásob pohybovat u spodní hranice, tj. do 40 dnů.

Graf č. 12: Vývoj doby obratu za roky 2009-2013

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Doba obratu pohledávek

Doba obratu pohledávek nám udává ve dnech, za jak dlouho nám zákazník zaplatí, tedy jak dlouho máme v pohledávkách vázány finance. Čím je tato doba kratší, tím je to pro firmu lepší. Nejvyšší doba obratu pohledávek byla v roce 2010, a to cca 67 dní. Do roku 2012 postupně klesala a dostala se až na velice pozitivní hodnotu 35 dní. (Momentálně lze v ČR považovat za optimální dobu splatnosti okolo 30 dní.) V roce 2013 došlo k nárůstu na 39 dní, ale i přesto lze konstatovat, že ukazatel má v uvedených letech dobrý vývoj. U některých svých odběratelů má však firma neustálé problémy s úhradou pohledávek a reálná doba splatnosti se pohybuje kolem 90 dnů.

Doba obratu závazků

Doba obratu závazků vyjadřuje průměrnou dobu od přijetí materiálu, zboží nebo služby až po úhradu závazků dodavateli. Firma by měla posuzovat vztah obou ukazatelů (pohledávek a závazků). Poměr by se měl blížit poměru tržeb k nákladům. Zkracující se doba obratu pohledávek firmy se odráží v době obratu závazků. Jak je vidět z uvedeného grafu, firma má v posledních dvou letech vcelku vyrovnaný poměr mezi těmito ukazateli. Pro firmu je tento vývoj příznivý, protože z obdržených finančních prostředků za pohledávky může ihned zaplatit svoje závazky.

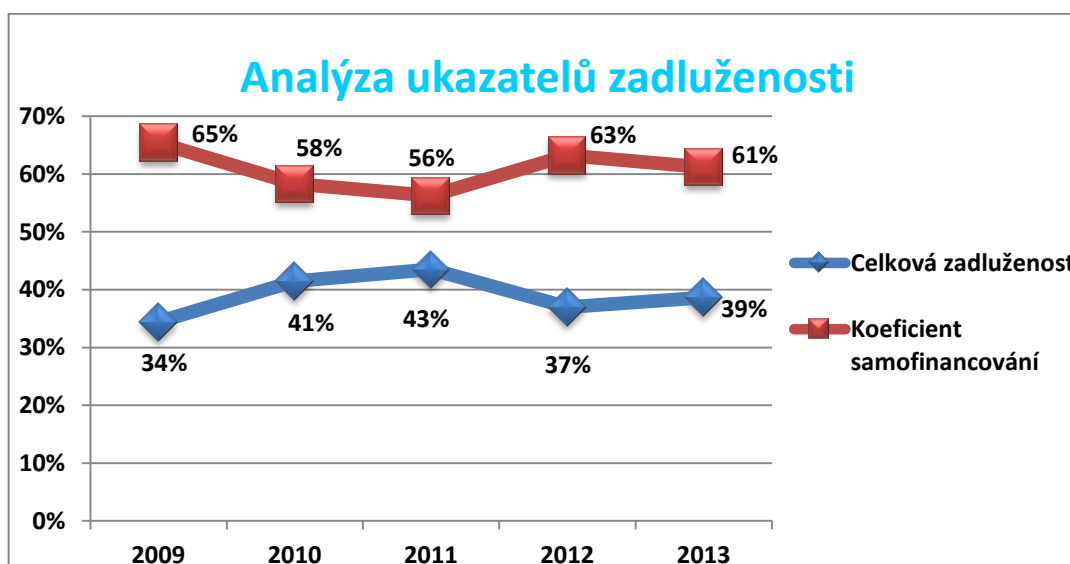
3.3.4 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti nás informují o tom, jak firma využívá cizí zdroje k financování své činnosti. Udává vztah mezi cizími a vlastními zdroji financování a také hodnotí strukturu finančních zdrojů firmy.

Tabulka č. 16: Analýza ukazatelů zadluženosti za roky 2009-2013

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

	2009	2010	2011	2012	2013
Celková zadluženost	34%	41%	43%	37%	39%
Koeficient samofinancování	65%	58%	56%	63%	61%
Úrokové krytí	12,15	19,11	17,80	12,33	14,20

Graf č. 13: Ukazatele zadluženosti za roky 2009-2013

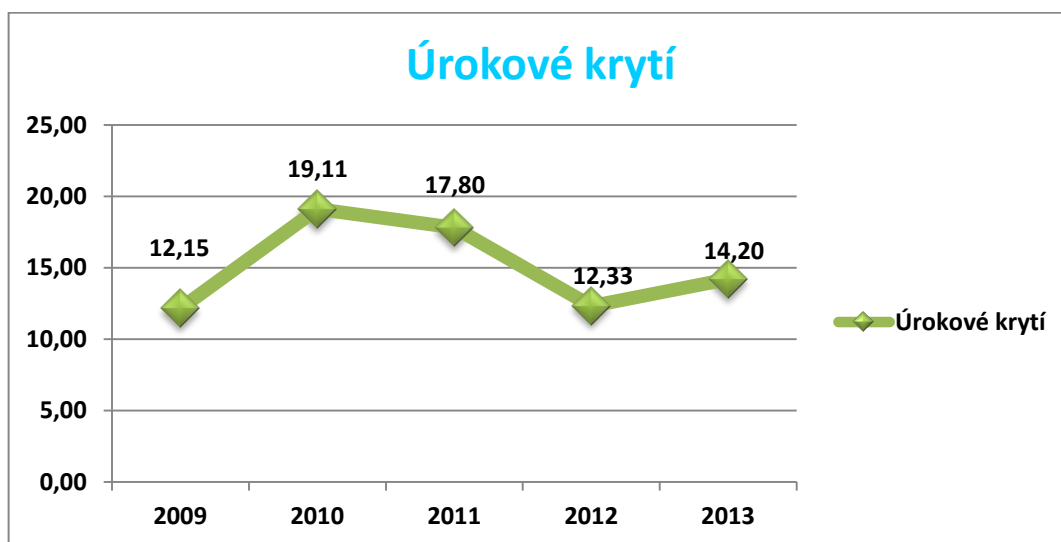
(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Celková zadluženost (standard 30-50%)

Celková zadluženost se v letech 2009 až 2013 pohybuje okolo 40%. Tedy v rozmezí doporučených standardních hodnot. Firma ST-OS financuje převážnou část svého majetku z vlastních zdrojů. Větší podíl vlastních zdrojů snižuje riziko věřitelů proti ztrátám v případě likvidace firmy, a proto upřednostňují nízký ukazatel zadluženosti. Vlastníci chtějí své výnosy zvyšovat a naopak hledají větší finanční páku.

Koeficient samofinancování (standard 50 – 70%)

Hodnoty koeficientu se ve sledovaném období pohybují kolem 60%. Tedy také v doporučeném rozmezí. Ukazují nám, že firma je financována hlavně vlastními zdroji, tedy je finančně nezávislá a dlouhodobě finančně stabilní.

Graf č. 14: Ukazatel zadluženosti – úrokové krytí za roky 2009-2013

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Úrokové krytí (doporučená hodnota 6-8)

Firma dosahuje dostatečně vysokého zisku na krytí úroků v celém období. Hodnoty ukazatele jsou v rozmezí cca od 12 do 19. To znamená, že společnost v jednotlivých letech vygenerovala 12 - 19 krát vyšší zisk, než je částka potřebná k úhradě úroků. Ukazatel úrokového krytí je v podstatě bezpečnostní koeficient. Čím jsou jeho hodnoty vyšší, tím by mělo být pro společnost lehčí získat úvěr.

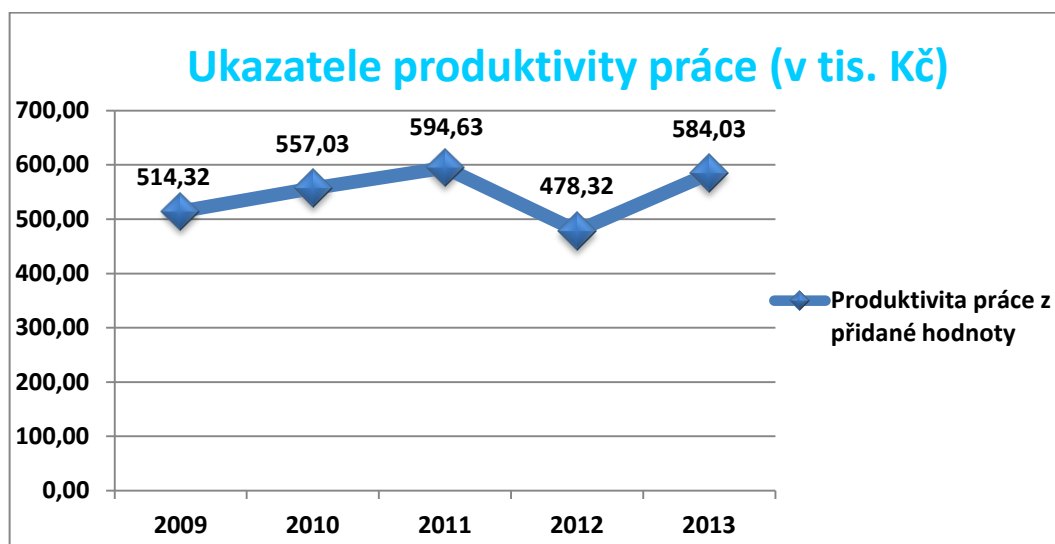
3.3.5 Provozní ukazatele

Provozní ukazatele umožňují managementu sledovat efektivitu provozních aktivit uvnitř firmy. Opírají se o tokové veličiny, zejména o náklady. Řízení jednotlivých druhů nákladů přináší v konečném výsledku jejich hospodárné vynakládání.

Tabulka č. 17: Analýza provozních ukazatelů za roky 2009-2013

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

	2009	2010	2011	2012	2013
Produktivita práce z přidané hodnoty (v tis. Kč)	514,32	557,03	594,63	478,32	584,03
Mzdová produktivita (v Kč)	1,91	2,00	2,12	1,82	2,07

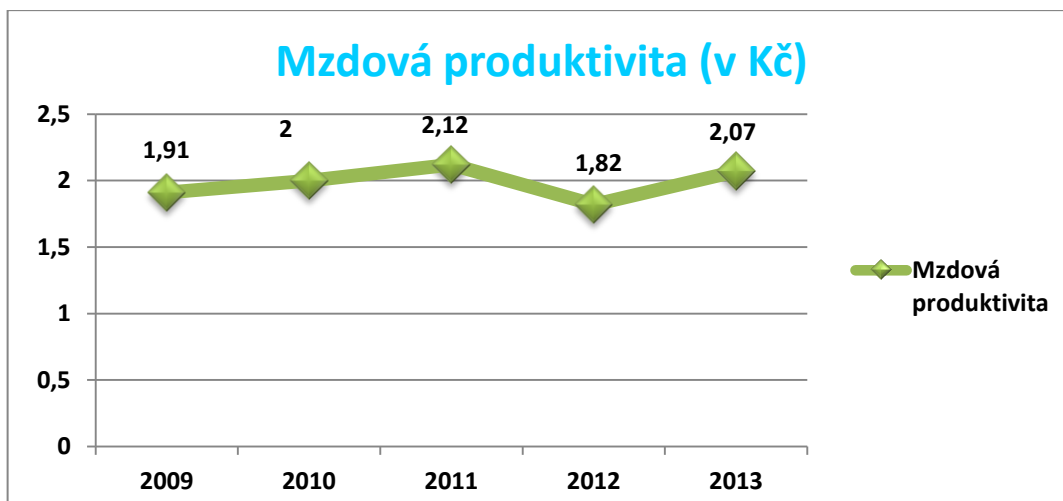

Graf č. 15: Vývoj ukazatelů produktivity práce za roky 2009-2013

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Produktivita práce z přidané hodnoty

Tento ukazatel by měl mít rostoucí trend. Hodnoty ukazatele jsou růstové od roku 2009 až do roku 2011. Z původní hodnoty 514 tis. Kč vzrostla produktivita na 595 tis. Kč v roce 2011. V těchto letech společnosti rostly výkony a naopak pořízením nového výrobního zařízení a zlepšením organizace práce došlo ke snížení stavu zaměstnanců, potřebného k realizaci těchto tržeb. V roce 2012 klesla produktivita na 478 tis. Kč, z důvodu zvýšených nákladů výkonové spotřeby, vyššími náklady na materiál (změna sortimentu) a pořízením strojů na leasing. V roce 2013 se ji podařilo úsporou nákladů na kooperační služby výrazně snížit a produktivita práce opět významně stoupla na částku 584 tis. Kč na jednoho zaměstnance.

Graf č. 16: Vývoj ukazatele mzdové produktivity za roky 2009-2013

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Mzdová produktivita

Ukazatel mzdové produktivity by měl vykazovat také růstový trend. Informuje nás o tom, kolik Kč přidané hodnoty připadá na 1 Kč vyplacených mezd. Mzdová produktivita kopíruje vývoj produktivity z přidané hodnoty. Do roku 2011 také rostla. V roce 2012 byla na nejnižší hodnotě a na 1 Kč vyplacených mezd připadlo 1,82 Kč výnosů. K výraznému zlepšení stavu došlo již v následujícím roce 2013 růstem přidané hodnoty, který se promítl v růstu mzdové produktivity.

Tabulka č. 18: Porovnání provozních ukazatelů za roky 2009-2013

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Porovnání růstu přidané hodnoty a mzdových nákladů					
Období	2009	2010	2011	2012	2013
Přidaná hodnota (v tis. Kč)	64516	68275	87113	77296	97942
Počet zaměstnanců	125,44	122,57	146,5	161,6	167,7
PH / zaměstnanec	514,32	557,03	594,63	478,32	584,03
Mzdové náklady (v tis. Kč)	33826	34122	41163	42489	47242

**Tabulka č. 19: Porovnání provozních ukazatelů – relativní změna za roky
2009-2013**

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Porovnání růstu přidané hodnoty a mzdových nákladů				
Období	2009/2010 %	2010/2011 %	2011/2012 %	2012/2013 %
Přidaná hodnota	5,83%	27,59%	-11,27%	26,71%
Počet zaměstnanců	-2,29%	19,52%	10,31%	3,77%
PH/ zaměstnanec	8,30%	6,75%	-19,56%	22,10%
Mzdové náklady	0,88%	20,63%	3,22%	11,19%

Z uvedených hodnot v tabulce je patrné, že přidaná hodnota kromě roku 2012 roste vyšším tempem než mzdové náklady, což je pro společnost dobré.

3.4 Analýza soustav ukazatelů

U soustav ukazatelů je nutné si uvědomit skutečnost, že žádný syntetický index nemůže nahradit komplexně provedenou finanční analýzu. Soustavy ukazatelů mají omezenou vypovídající schopnost a neurčí nám příčinu špatného stavu. K analýze ST-OS použijí dva základní ukazatele. Altmanův index a Index IN05.

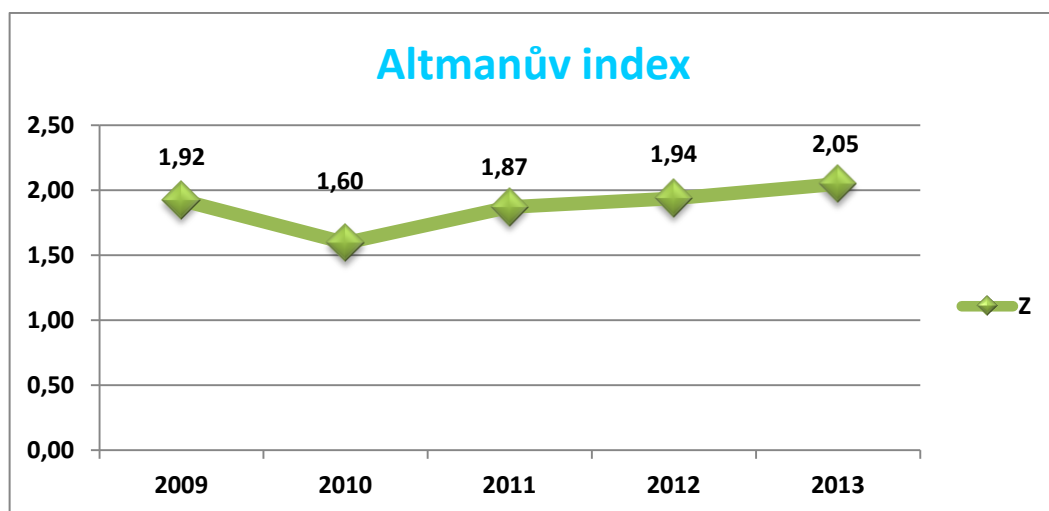
3.4.1 Altmanův index

Altmanův model testování finančního zdraví firmy patří mezi nejznámější bankrotní modely. Index v sobě zahrnuje pět poměrových ukazatelů s různou vahou důležitosti. Ukazuje nám, v jaké finanční situaci se firma nachází a zda je či není ohrožena bankrotem.

Tabulka č. 20: Analýza Altmanova indexu za roky 2009-2013

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

	2009	2010	2011	2012	2013
X1	0,24	0,19	0,19	0,17	0,23
X2	0,13	0,11	0,11	0,19	0,19
X3	0,10	0,08	0,14	0,11	0,13
X4	0,34	0,22	0,18	0,22	0,19
X5	1,21	1,03	1,14	1,23	1,24
Z	1,92	1,60	1,87	1,94	2,05

Graf č. 17: Vývoj Altmanova indexu za roky 2009-2013

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Tabulka č. 21: Hranice pro klasifikaci Altmanova indexu

(Zdroj: SEDLÁČEK, 2011)

Hranice pro klasifikaci Altmanova indexu	
$Z \leq 1,2$	společnost je ohrožena vážnými finančními problémy
$1,2 < Z \leq 2,9$	tzv. šedá zóna - nevyhraněná finanční situace
$Z > 2,9$	můžeme předvídat uspokojivou finanční situaci

Výpočet : $Z = 0,717 \times A + 0,847 \times B + 3,107 \times C + 0,420 \times D + 0,998 \times E$

Kde:

A = čistý pracovní kapitál/celková aktiva

B = nerozdělený zisk/celková aktiva

C = EBIT/celková aktiva

D = vlastní kapitál/celkové dluhy

E = celkové tržby/celková aktiva

Altmanův index ve STROJÍRNĚ OSLAVANY, spol. s r. o. dosahuje nejnižší hodnotu 1,60 v roce 2010 a nejvyšší hodnotu 2,05 v roce 2013. Po celé období se tedy podle klasifikace firma nachází v tzv. šedé zóně. To znamená, že firma je ve finanční situaci, která není ani velice dobrá, ale ani tak špatná, aby byla firma ohrožena vážnými finančními problémy, které by ji mohly dovést v blízké budoucnosti k bankrotu. Zatím nelze s určitostí říci, jak se bude dále finanční situace firmy vyvíjet. Růstový trend indexu od roku 2010 až do roku 2013 však naznačuje, že by se mohlo jednat o postupné dlouhodobé zlepšování finanční situace této společnosti.

3.4.2 Index IN05

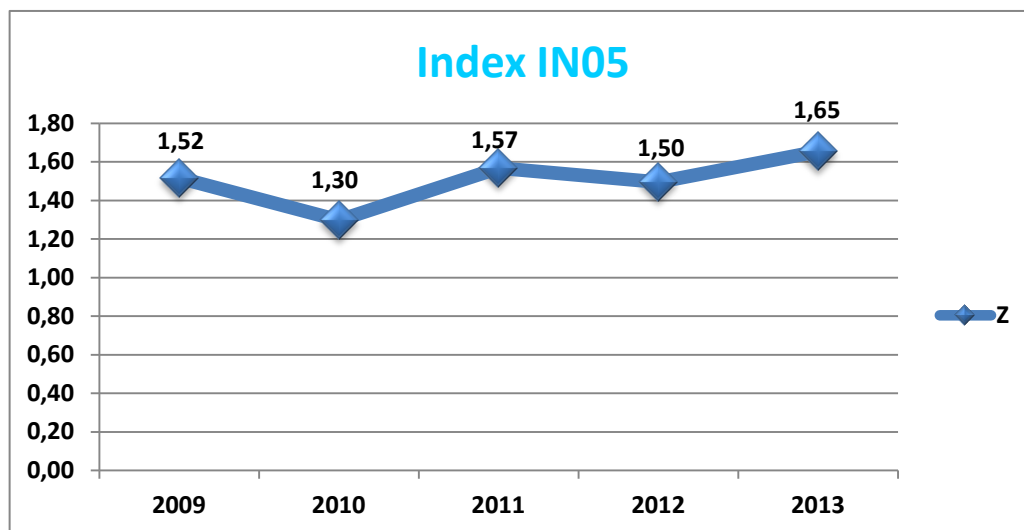
Index IN05 je dalším v celé řadě bankrotních modelů k hodnocení finančního zdraví firmy. Kromě toho, že hodnotí jako Altmanův index, zda firma v blízké době zkrachuje či nikoliv, zabývá se i tím, jestli firma vytváří pro své vlastníky také nějakou hodnotu. Jako Altmanův index se také skládá z několika koeficientů, zabývajících se specifickými oblastmi finančního řízení společnosti. Měl by umět odhadnout bankrot firmy s vyšší než 72 % úspěšností.

Tabulka č. 22: Analýza Indexu IN05 za roky 2009-2013

(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

	2009	2010	2011	2012	2013
X1	2,90	2,41	2,30	2,70	2,59
X2	9,00	9,00	9,00	9,00	9,00
X3	0,10	0,08	0,14	0,11	0,13
X4	1,23	1,04	1,16	1,25	1,27

X5	1,56	0,98	1,36	1,03	1,98
Z	1,52	1,30	1,57	1,50	1,65

Graf č. 18: Vývoj Indexu IN05 za roky 2009-2013
(Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů)

Tabulka č. 23: Hranice pro klasifikaci Indexu IN05
(Zdroj: SEDLÁČEK, 2011)

Hranice pro klasifikaci indexu IN05	
IN ≤ 0,9	společnost je ohrožena vážnými finančními problémy
0,9 < IN ≤ 1,6	tzv. šedá zóna - nevyhraněná finanční situace
IN > 1,6	můžeme předvídat uspokojivou finanční situaci

Výpočet: $IN05 = 0,13 \times A + 0,04 \times B + 3,97 \times C + 0,21 \times D + 0,09 \times E$

Kde:

A = celková aktiva/cizí kapitál

B = EBIT/nákladové úroky

C = EBIT/celková aktiva

D = výnosy/celková aktiva

E = oběžná aktiva/krátkodobý cizí kapitál

Index IN ve STROJÍRNĚ OSLAVANY, spol. s r.o. má rovnoměrný vývoj. Dosahuje nejnižší hodnotu v roce 2010 (1,3) a nejvyšší hodnotu v roce 2013 (1,65). V letech 2009 až 2012 se firma nachází v tzv. šedé zóně. V roce 2013 se hodnoty indexu dostávají nad hranici 1,6, což znamená, že firma je v dobré finanční situaci. Podle dosažených výsledků tohoto indexu v jednotlivých letech se finanční situace firmy vyvíjí vcelku dobře a tento trend lze předpokládat i v příštích letech.

3.5 Souhrnné hodnocení finanční situace podniku

Vývoj hospodaření společnosti

Ve výchozím roce prováděné analýzy, tj. v roce 2009, firma ST-OS čelila hospodářské recesi, jejíž důsledky se projeví ve výrazném poklesu zakázkové náplně. Objem tržeb dosáhl cca 165 mil. Kč s poklesem o 28 % proti roku 2008. Firma musela přijmout vcelku razantní opatření ke snížení všech provozních nákladů, včetně zastavení investičních nákupů a redukce stavu o 24 zaměstnanců. Přijatými regulačními opatřeními se podařilo docílit úspor hlavně v oblasti výkonové spotřeby a dosáhnout poměrně dobrého výsledku hospodaření za účetní období ve výši 9,9 mil. Kč.

V roce 2010 došlo k prvnímu oživení průmyslové výroby, což se i ve ST-OS pozitivně projevilo v mírném růstu zakázkové náplně, a to hlavně v systémových kooperacích. Tržby dosáhly 174,6 mil. Kč, tj. přírůstek tržeb proti roku 2009 o 5,9%. Nadále však ještě pokračovala stagnace v prodeji finálních výrobků ST-OS (tlumičů). Hospodářský výsledek za účetní období činil cca 9,4 mil. Kč.

Rok 2011 již byl pro ST-OS rokem celkového oživení výroby. V tomto roce se podařilo zajistit tržby v objemu cca 222 mil. Kč. To byl nejvyšší skokový meziroční růst tržeb v hodnoceném období, a to o 47,3 mil. Kč, tj. o 27%. Růst tržeb se pozitivně projevil v růstu přidané hodnoty o 28%. Hospodářský výsledek za účetní období dosáhl 18 mil. Kč. Společnost se vrátila na původní stav 147 zaměstnanců před krizí.

Již v mírnějším tempu pokračoval růst tržeb společnosti i v roce 2012. V tomto roce vzrostly tržby o 5,7% a dosáhly objemu 234,5 mil. Kč. I při růstu tržeb oproti roku 2011 však došlo k výraznému snížení výsledku hospodaření na 13 mil. Kč. To způsobil hlavně nárůst výkonové spotřeby z důvodu změny výrobního sortimentu a nákupu strojů formou leasingu. Naopak výši hospodářského výsledku kladně ovlivnilo rozpuštění vytvořené rezervy.

Zatím nejvyššího objemu tržeb dosáhla firma v roce 2013, a to 267,7 mil. Kč. Tlakem na úspory v nákladech se podařilo významně snížit výkonovou spotřebu v oblasti služeb a také oslabení koruny vůči euru přispělo k dosažení nejvyššího hospodářského výsledku v celém působení firmy ST-OS na trhu. Výsledek hospodaření za účetní období v roce 2013 činil 20,3 mil. Kč.

Tržby společnosti z prodeje vlastních výrobků a služeb v celém hodnoceném

období, tj. od roku 2009 až do roku 2013 mají rostoucí trend. Ze 165 mil. Kč vzrostly na 268 mil. Kč, což představuje nárůst 103 mil. Kč (tj. o 63%).

Přidaná hodnota v průběhu hodnoceného období vzrostla cca o 52% a mzdové náklady o 39%. Růst mzdových nákladů je tak kryt růstem přidané hodnoty, což je pro společnost velice dobré.

Výsledek hospodaření za účetní období má také rostoucí tendenci. V roce 2013 došlo k jeho navýšení z 9,9 mil. Kč na 20,3 mil. Kč.

Vývoj stavu majetku

Horizontální analýza aktiv ukazuje, že celková aktiva v letech 2009-2013 rostou a v uvedených letech vzrostla o 81,6 mil. Kč. (tj. o 59,5%).

Ve stálých aktivech nejvíce rostl dlouhodobý hmotný majetek. Firma pořídila zejména nové strojní vybavení a investovala do rekonstrukce výrobních hal.

Oběžná aktiva v roce 2009-2013 vzrostla cca o 26 mil. Kč vlivem nárůstu zásob, pohledávek z obchodního styku a zlepšujícím se stavem finančních prostředků na účtech. Růst oběžných aktiv byl objektivně hlavně zapříčiněn růstem tržeb.

Vertikální analýza aktiv nám ukazuje, že společnost je kapitálově těžká. Poměr stálých aktiv k oběžným aktivům byl v roce 2009 60:40 a v roce 2013 63:37. K drobné změně poměru došlo snížením stavu pohledávek z obchodních vztahů v oběžných aktivech.

Z horizontální a vertikální analýzy pasiv je zřejmé, že hlavně vlivem dosahovaného výsledku hospodaření roste vlastní kapitál společnosti.

K nárůstu cizích zdrojů došlo zejména v oblasti krátkodobých závazků a bankovních úvěrů, protože společnost aktivně využívá tyto zdroje k profinancování svého rozvoje. Naopak klesla změna stavu rezerv a opravných položek.

Poměr vlastního kapitálu k cizím zdrojům byl v roce 2009 zhruba 65:35, v roce 2013 to bylo 61:39. Můžeme tedy říci, že firma je financována hlavně vlastními zdroji.

Rozdílové ukazatele

Ve všech sledovaných letech je čistý pracovní kapitál v kladných hodnotách a má stoupající tendenci. To znamená, že firma disponuje dostatkem prostředků v oběžných aktivech ke splacení všech svých krátkodobých závazků.

Hodnoty čistých pohotových prostředků se pohybují v záporných částkách. Pohotové finanční prostředky, tj. peníze na účtech a v pokladně společnosti, by nestačily k úhradě splatných závazků z obchodních vztahů.

Poměrové ukazatele

Rentabilita tržeb je kromě roku 2010 stále nad doporučenou hodnotou 6%. Rentabilita celkových aktiv má sice rostoucí tendenci, ale zatím nedosahuje ani v jednom roce doporučených 10%. Společnost nevyužívá co nejefektivněji svého majetku k dosažení zisku. Rentabilita vlastního kapitálu je na dobré úrovni a pohybuje se od 9 do 16%. Rentabilita vloženého kapitálu se postupně zlepšuje. V roce 2013 dosáhla 13%, a je již nad minimální požadovanou hranicí 12%.

Všechny tři ukazatele likvidity se v průběhu zkoumaných let nacházejí v doporučených intervalech hodnot nebo jsou nad nimi. Z toho vyplývá, že firma má dostatek finančních prostředků k úhradě svých závazků a je tak pro své okolí finančně stabilní a důvěryhodná.

Obrat celkových aktiv od roku 2010 mírně roste, ale je stále od roku 2009 až do roku 2013 pod doporučenou hranicí 1,6, což znamená, že firma má více majetku než je účelné, a tím vznikají nadbytečné náklady a klesá zisk. Doba obratu stálých aktiv kopíruje vývoj celkových aktiv. Doba obratu zásob má od roku 2009 negativní rostoucí směr a z 36 dnů se zvedla na 44 dnů. Trend tohoto ukazatele by se měl obrátit a při krátké průběžné době výroby u výrobků ST-OS by neměla být doba obratu zásob vyšší jak 40 dnů. Doba obratu pohledávek klesla z 58 dnů na 39 dnů a doba obratu závazků ze 49 dnů na 41 dnů. Pro firmu je pozitivní, že se podařilo vyrovnat poměr mezi těmito ukazateli, ale měla by dále pracovat na snížení doby obratu pohledávek.

Celková zadluženost firmy se nachází v rozmezí doporučených hodnot a pohybuje se okolo 40%. Dosažené hodnoty koeficientu samofinancování jsou okolo 60% a jsou také v doporučeném rozmezí. Ukazatel úrokového krytí je v jednotlivých letech vysoko nad doporučenou hodnotou.

Produktivita práce z přidané hodnoty má rostoucí trend do roku 2011. Změnou sortimentu s dopadem do růstu výkonové spotřeby v roce 2012 došlo k jejímu výraznému propadu. Provedené úspory nákladů v oblasti služeb v roce 2013 však opět zajistily její růst.

Soustavy ukazatelů

Podle vypočtených hodnot Altmanova indexu za roky 2009-2013 se po celé období firma nachází v tzv. šedé zóně. Také hodnoty Indexu IN 05 řadí firmu do šedého průměru. Pro firmu je alespoň pozitivní růstový trend dosažených hodnot. Podle Indexu IN 05 se již firma dostala v roce 2013 alespoň na hodnotu 1,6, to znamená na hranici pásma, kdy lze předpokládat dobré finanční zdraví společnosti.

4 NÁVRHY A DOPORUČENÍ NA ZLEPŠENÍ FINANČNÍ SITUACE SPOLEČNOSTI

Na základě provedené finanční analýzy společnosti STROJÍRNA OSLAVANY, spol. s r. o. lze podle mého názoru konstatovat, že firma nemá žádné zásadní finanční problémy. I přesto analýza upozornila na určitá slabší místa, na která je potřeba se více zaměřit a navrhnout opatření ke zlepšení dosahovaných parametrů, a tím i ke zlepšení celkové výkonnosti společnosti v dalším období.

Z provedené finanční analýzy a následného souhrnného zhodnocení vyplynuly tyto oblasti, ve kterých má společnost ještě prostor ke zlepšování a na ty se také zaměřím ve svých návrzích:

1. Rentabilita celkových aktiv
2. Obrat celkových aktiv
3. Doba obratu zásob

Návrhy na zlepšení

Firma by se měla snažit o zvýšení rentability celkových aktiv zvýšením výsledku hospodaření, a to jak úsporou nákladů, tak také růstem tržeb. Největších úspor lze podle mého názoru docílit hlavně v oblasti výkonové spotřeby, a to u nákupu přímého materiálu na zakázky, kooperačních služeb, nákupu náradí a energií. Firma má stabilní výrobní program a její tržby stále rostou. Této situace by měla více využít k většímu cenovému tlaku na svoje dodavatele a docílit snížení cen, jako protihodnoty např. za uzavření dlouhodobějších smluv na odběr těchto položek. Úspory nákladů za energie by mohla firma docílit mimo jiné i instalací centrálního regulačního systému tepla. Firma také vynakládá vcelku vysoké náklady na opravy strojů. Ke snížení těchto nákladů by jistě významně přispělo zavedení pravidelných preventivních prohlídek a také provádění i některých složitějších oprav vlastními zaškolenými zaměstnanci. Zatím jsou tyto opravy realizovány drahou externí servisní službou od dodavatelů strojů.

Současná konjunktura v oblasti strojírenské výroby vytváří příznivé možnosti pro realizaci růstu tržeb. Doporučila bych firmě této situace maximálně využít. Firma má dostatek nových poptávek k dalšímu rozšíření výroby, a to zejména v oblasti kooperační výroby, a proto by mohla vcelku bez problémů zvýšit celkový objem tržeb.

Ke zlepšení hodnoty obrátu celkových aktiv by měla firma využít obou dvou základních možností, spočívajících také ve zvýšení objemu celkových tržeb nebo naopak ve snížení objemu aktiv.

Jak jsem již uvedla, zvýšení objemu tržeb se při současném vývoji trhu ST-OS v oblasti potenciální zakázkové náplně jeví z mého pohledu jako reálný a nejúčinnější způsob řešení, který povede současně ke zlepšení obrátu i rentability aktiv.

Firma by měla co nejdříve zajistit nový výrobní program, kterým v první řadě ještě zaplní v současné době plně nevyužité strojní kapacity ve třísměnném provozu. Firma má stále také dostatek dalších volných výrobních ploch a dostatek vlastního kapitálu, a proto by měla za účelem dalšího zvýšení tržeb zvážit i možnost zakoupení nového strojního vybavení.

V oblasti aktiv by se firma měla zaměřit jak na snížení stálých aktiv, tak hlavně na snížení oběžných aktiv, a to konkrétně na snížení zásob a na snížení krátkodobých pohledávek z obchodních vztahů. U stálých aktiv bych doporučila prověřit stav současného i budoucího využití nemovitého majetku za účelem jeho pronájmu nebo odprodeje. Možnost vedoucí ke snížení stavu zásob, a tím i ke zlepšení ukazatele doby obrátu zásob, vidím hlavně ve zkvalitnění plánování výroby. Firma by měla začít více využívat informačního systému v procesu plánování výroby. To by jistě přineslo snížení stavu zásob a další zlepšení cash-flow firmy z důvodu vcelku vysoké vázanosti finančních zdrojů v zásobách. Měla by informační systém přizpůsobit v oblasti plánování výroby nastaveným firemním procesům a provést jeho úpravu pro podrobnější rozplánování výroby jednotlivých zakázek a také upravit výstupy z IS potřebám jednotlivých uživatelů. Ke snížení stavu krátkodobých pohledávek bych firmě doporučila jejich prodej specializované faktoringové firmě. Firma si tak sníží objem aktiv o objem prodaných pohledávek faktoringové firmě.

Další doporučení

Na základě již realizovaných vysokých investic do rekonstrukce budov a do nových výrobních technologií doporučuji zaměřit se dále hlavně na zvýšení vnitřní výkonnosti firmy.

Realizovat nákup pouze takového strojního zařízení, jehož provozní výnosy se významně promítnou v ukazatelích aktivity a rentability.

Důsledně dbát na efektivní vynakládání mzdových nákladů s důrazem na

porovnání s růstem přidané hodnoty

Více sledovat a vyhodnocovat peněžní toky pomocí krátkodobých platebních kalendářů.

Začlenit pravidelné provádění finanční analýzy do systému měření a řízení výkonnosti firmy, včetně porovnání dosažených výsledků s konkurenčními firmami.

ZÁVĚR

V této bakalářské práci jsem si dala za cíl zpracovat komplexní hodnocení finanční situace společnosti STROJÍRNA OSLAVANY, spol. s r. o. od roku 2009 do roku 2013 a navrhnout opatření k odstranění zjištěných nedostatků a k dalšímu zlepšení finanční a ekonomické situace firmy. Domnívám se, že v rámci dostupných informací, tato práce řeší zadanou problematiku v dostatečném rozsahu a vytyčené cíle se mi podařilo splnit. V praktické části práce jsem pro zhodnocení situace ST-OS nejdříve zpracovala Porterovu analýzu konkurenčních sil a SWOT analýzu. V další části práce jsem provedla analýzu absolutních, rozdílových a poměrových ukazatelů a na závěr analýzu soustav ukazatelů. Hodnoty pro finanční analýzu jsem čerpala z rozvahy a výkazu zisku a ztrát společnosti.

Celkové výsledky finanční analýzy ST-OS v hodnoceném období nám ukázaly, že finanční situace společnosti je dobrá. Firma dokázala překonat dopady celosvětové hospodářské krize v roce 2009, zachovat si pevné postavení na trhu, znovu nastartovat a udržet docela kontinuální hospodářský růst v celém hodnoceném období. Společnost je ve sledovaných letech trvale zisková a rentabilita vloženého kapitálu i vlastního kapitálu dosahuje dobré úrovně.

Altmanovo Z - skóre a také souhrnný ukazatel IN 05 ukázaly, že se zatím jedná o firmu s nevyhraněnou finanční situací. Oba ukazatele však mají růstový trend a podle Indexu IN 05 se firma dostala v roce 2013 na hranici pásma, kdy lze předpokládat dobré finanční zdraví společnosti. I přes celkově dobré hodnocení finanční situace má společnost několik slabších míst ke zlepšení. Mezi ně patří zejména málo efektivní využití aktiv a nepřiměřeně dlouhá doba obratu zásob vzhledem ke krátké průběžné době výroby.

Závěrem této práce si na základě analýzy a celkových poznatků o hodnocené firmě dovoluji říci, že je vlastníky a managementem dobře řízená, konkurenceschopná a dosahuje vcelku nadstandardních parametrů ve svém oboru. Věřím také, že moje návrhy na odstranění zjištěných nedostatků alespoň částečně přispějí k jejich řešení a pomohou společnosti v dalším rozvoji.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BLAHA, S. Z., I. JINDŘICHOVSKÁ., 2006. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. 3. rozšířené vydání. Praha: Management Press. ISBN 80-7261-145-3.

DLUHOŠOVÁ, D. a kol., 2010. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 3. rozšířené vydání. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-86929-68-2.

JAKUBÍKOVÁ, D., 2013. *Strategický marketing*. 2. rozšířené vydání. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4670-8.

KISLINGEROVÁ, E. a kol., 2010. *Manažerské finance*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-194-9.

KISLINGEROVÁ, E., J. HNILICA., 2008. *Finanční analýza: krok za krokem*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7179-713-5.

KNÁPKOVÁ, A., D. PAVELKOVÁ a K. ŠTEKER, 2013. *Finanční analýza*. 2. vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4456-8.

MRKVIČKA, J., P. KOLÁŘ, 2006. *Finanční analýza*. 2. přepracované vydání. Praha: ASPI: Institut svazu účetních. ISBN 80-7357-219-2.

RŮČKOVÁ, P., 2011. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 4. aktualizované vydání. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3916-8.

SEDLÁČEK, J., 2001. *Účetní data v rukou manažera*. 2. vydání. Brno: Computer Press. ISBN 80-7226-562-8.

SEDLÁČEK, J., 2011. *Finanční analýza podniku*. 2. aktualizované vydání. Brno: Computer Press. ISBN 978-80-247-3647-1.

SCHOLLEOVÁ, H., 2012. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 2. vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4004-1.

VOCHOZKA, M., 2011. *Metody komplexního hodnocení podniku*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3916-8.

INTERNETOVÉ ZDROJE

ST-OS. *Tlumiče* [online]. ©2014 [cit. 2014-03-11].

Dostupné z: <http://www.st-os.cz/cz/tlumice>

MINISTERSTVO OBCHODU A PRŮMYSLU [online]. ©2014 [cit. 2014-02-05].

Dostupné z: <http://www.mpo.cz/cz/infa-cznace.html>

VEŘEJNÝ REJSTŘÍK A SBÍRA LISTIN. *Sbírka listin: STROJÍRNA OSLAVANY, spol. s r.o.* [online]. ©2014 [cit. 2014-05-05].

Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-1?subjektId=isor%3a189986&klic=0tm95n>

SEZNAM TABULEK

Tabulka č.1: Průměrný počet zaměstnanců za roky 2009-2013.....	16
Tabulka č.2: Horizontální analýza aktiv za roky 2009-2013	41
Tabulka č.3: Horizontální analýza aktiv-relativní změna za roky 2009-2013	42
Tabulka č.4: Horizontální analýza pasiv za roky 2009-2013.....	44
Tabulka č.5: Horizontální analýza pasiv-relativní změna za roky 2009-2013.....	44
Tabulka č.6: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty za roky 2009-2013	46
Tabulka č.7: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty-relativní změna za roky 2009-2013 ..	47
Tabulka č.8: Vertikální analýza aktiv za roky 2009-2013	48
Tabulka č.9: Vertikální analýza aktiv-relativní změna za roky 2009-2013	49
Tabulka č.10: Vertikální analýza pasiv za roky 2009-2013.....	50
Tabulka č.11: Vertikální analýza pasiv-relativní změna za roky 2009-2013.....	51
Tabulka č.12: Analýza rozdílových ukazatelů za roky 2009-2013	53
Tabulka č.13: Analýza ukazatelů rentability za roky 2009-2013.....	55
Tabulka č.14: Analýza ukazatelů likvidity za roky 2009-2013	56
Tabulka č.15: Analýza ukazatelů aktivity za roky 2009-2013.....	58
Tabulka č.16: Analýza ukazatelů zadluženosti za roky 2009-2013	61
Tabulka č.17: Analýza provozních ukazatelů za roky 2009-2013	63
Tabulka č.18: Porovnání provozních ukazatelů za roky 2009-2013	64
Tabulka č.19: Porovnání provozních ukazatelů-relativní změna za roky 2009-2013	65
Tabulka č.20: Analýza Altmanova indexu za roky 2009-2013.....	66
Tabulka č.21: Hranice pro klasifikaci Altmanova indexu.....	66
Tabulka č.22: Analýza Indexu IN05 za roky 2009-2013	67
Tabulka č.23: Hranice pro klasifikaci Indexu IN05	68

SEZNAM GRAFŮ

Graf č.1: Horizontální analýza aktiv-relativní změna za roky 2009-2013	43
Graf č.2: Horizontální analýza aktiv-poměr aktiv za roky 2009-2013.....	43
Graf č.3: Horizontální analýza pasiv-relativní změna za roky 2009-2013.....	45
Graf č.4: Horizontální analýza pasiv-poměr pasiv za roky 2009-2013.....	46
Graf č.5: Vertikální analýza aktiv-relativní změna za roky 2009-2013	50
Graf č.6: Vertikální analýza pasiv-relativní změna za roky 2009-2013.....	52
Graf č.7: Analýza rozdílových ukazatelů za roky 2009-2013.....	54
Graf č.8: Vývoj ukazatelů rentability za roky 2009-2013.....	55
Graf č.9: Ukazatele likvidity za roky 2009-2013.....	57
Graf č.10: Vývoj obratu aktiv za roky 2009-2013	58
Graf č.11: Vývoj doby obratu zásob za roky 2009-2013	59
Graf č.12: Vývoj doby obratu za roky 2009-2013	60
Graf č.13: Ukazatele zadluženosti za roky 2009-2013	61
Graf č.14: Ukazatel zadluženosti-úrokové krytí za roky 2009-2013	62
Graf č.15: Vývoj ukazatelů produktivity práce za roky 2009-2013.....	63
Graf č.16: Vývoj ukazatele mzdové produktivity za roky 2009-2013	64
Graf č.17: Vývoj Altmanova indexu za roky 2009-2013.....	66
Graf č.18: Vývoj Indexu IN05 za roky 2009-2013	68

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č.1: Organizační struktura.....	15
Obrázek č.2: Hydraulické tlumiče ST-OS	17
Obrázek č.3: Nejtypičtější formy zisku.....	26

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č.1: Rozvaha společnosti STROJÍRNA OSLAVANY spol. s r.o. za období 2009-2013..I

Příloha č.2: Výkaz zisku a ztráty společnosti STROJÍRNA OSLAVANY spol. s r.o. za období 2009-2013 III

Přílohy

Příloha č. 1: Rozvaha společnosti STROJÍRNA OSLAVANY spol. s r.o. za období 2009-2013

Rozvaha							
ozn.	TEXT	č.ř.	Skutečnost v účetním období				
A	b	c	2009	2010	2011	2012	2013
	AKTIVA CELKEM	1	137114	172357	200695	192437	218747
B	Stálá aktiva	3	81235	114185	127983	136284	137332
B.I	Dlouhodobý nehm. majetek	4	0	0	933	1260	1045
B.I.3.	Software	7	0	0	933	1260	1045
B.II	Dlouhodobý hm. majetek	13	28890	62202	74455	82651	83914
B.II.1.	Pozemky	14	3477	3477	3477	3660	3775
B.II.2.	Stavby	15	14762	19358	30640	50957	64115
B.II.3.	SMV	16	9788	9029	13447	18342	13757
B.II.7.	Nedokončený dl. hmotný maj.	20	863	30338	26891	9692	2267
B.III.	Dlouhodobý fin. majetek	23	52345	51983	52595	52373	52373
B.III.1.	Podíly v ovl. a říz. osobách	24	52345	51983	52595	52373	52373
C.	Oběžná aktiva	31	55159	57621	72428	55874	81347
C.I.	Zásoby	32	16764	19538	28865	26285	32903
C.I.1.	Materiál	33	9908	10876	13226	9310	11708
C.I.2.	Nedokončená výroba a polotovary	34	6782	7274	11741	10795	14081
C.I.3.	Výrobky	35	74	1388	3898	6110	7002
C.III.	Krátkodobé pohledávky	48	26588	32868	30366	22740	29341
C.III.1.	Pohledávky z obch. vztahů	49	25807	24465	25877	21059	28658
C.IV.	Krátkodobý fin. majetek	58	11807	5215	13197	6849	19103
C.IV.1.	Peníze	59	157	222	188	325	193
C.IV.2.	Účty v bankách	60	11650	4993	13009	6524	18910
D.I.	Časové rozlišení	63	720	551	284	279	68
	PASIVA CELKEM	67	137114	172357	200695	192437	218747
A.	Vlastní kapitál	68	89687	100488	112877	121646	133893
A.I.	Základní kapitál	69	16000	16000	16000	16000	16000
A.II.	Kapitálové fondy	73	44694	54332	54944	54722	54722
A.III.	Fondy ze zisku	78	1624	1616	1615	1610	1610
A.IV.	HV minulých let	81	17464	19169	22304	36218	41214

A.IV.	HV běž. úč. období	84	9905	9371	18014	13096	20347
B.	Cizí zdroje	85	47204	71460	87284	71167	84567
B.I.	Rezervy	86	9700	10900	8496	757	757
B.II.	Dlouhodobé závazky	91	2074	1633	2359	2591	1864
B.III.	Krátkodobé závazky	102	22270	25317	35117	23317	30985
B.III.1.	Závazky z obch. vztahů	103	8613	18555	23793	16078	19225
B.III.4.	Závazky ke společníkům	106	4860	44	2143	2088	3143
B.III.5.	Závazky k zaměstnancům	107	3580	3572	2387	2506	2984
B.III.6.	Závazky ze SZ a ZP	108	2313	2443	1728	1779	2068
B.III.7.	Stát-daňové závazky a dotace	109	2051	659	3229	762	866
B.IV.	Bank. úvěry a výpomoci	114	13160	33610	41312	44502	50961
B.IV.1.	Bank. úvěry dlouhodobé	115	0	0	23345	13403	40790
B.IV.2.	Krátkodobé bank. úvěry	116	13160	33610	17967	31009	10171
B.IV.3.	Krátkodobé finanční výpomoci	117	0	0	0	0	0
C.I.	Časové rozlišení	118	223	409	534	-376	287

Příloha č. 2: Výkaz zisku a ztráty společnosti STROJÍRNA OSLAVANY spol. s r. o. za období 2009-2013

Výkaz zisku a ztráty							
ozn.	TEXT	č.ř.	Skutečnost v účetním období				
a	b	c	2009	2010	2011	2012	2013
A.II.	Výkony	4	165260	176928	229409	236553	272277
A.II.1	Tržby za pr. vl. výr. a sl.	5	164831	174648	221948	234549	267652
B.	Výkonová spotřeba	8	100744	108653	142310	159388	174425
B.1.	Spotřeba mat. a energie	9	73776	81804	111183	123403	143346
B.2.	Služby	10	26968	26849	31127	35985	31079
	Přidaná hodnota	11	64516	68275	87113	77296	97942
C.	Osobní náklady	12	47145	48318	56543	59325	65632
C.1.	Mzdové náklady	13	33826	34122	41163	42489	47242
E.	Odpisy dl. nehm. a hmot. majetku	18	8215	7005	5878	6653	8338
III.	Tržby z pr. dl.maj a mat.	19	2837	2444	3588	4620	4950
*	Provozní VH	30	13146	13776	27417	20733	28308
N.	Nákladové úroky	43	1082	721	1540	1682	1993
*	Finanční VH	48	-683	-2990	-3537	-4896	-4462
**	HV za běžnou činnost	52	9905	9371	18014	13096	20347
*	Mimořádný VH	58	0	0	0	0	0
****	HV za ÚO	60	9905	9371	18014	13096	20347
	HV před zdaněním	61	12463	10786	23880	15837	23845